

SOUKROMÁ VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ ZNOJMO s.r.o.

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

TÉMA

Investiční dotace a jejich dopad na financování infrastruktury

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Hana ČERNÁ**

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.**

Praha, duben 2011

Prohlášení:

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma "INVESTIČNÍ DOTACE A JEJICH DOPAD NA FINANCOVÁNÍ INFRASTRUKTURY". jsem vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označila a uvedla v seznamu použitých zdrojů.

V Rostoklatech dne 20. 4. 2011

.....
Hana ČERNÁ

Poděkování:

Na tomto místě chci poděkovat doc. Ing. Haně Březinové, CSc za její vstřícné odborné rady, doporučení a připomínky, kterými přispěla k vypracování mé bakalářské práce.

Dále poděkování patří mé kolegyni Ing. Haně Kövešlygetové, za její čas, který mi věnovala odbornými konzultacemi a zároveň jí i touto cestou děkuji za její podporu během celého mého studia.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor **Hana ČERNÁ**
Bakalářský studijní program Ekonomika a management
Obor Účetnictví a finanční řízení podniku

Název: **Investiční dotace a jejich dopad na financování
infrastruktury**

Název (v angličtině): Investment Subsidies and their Impact on Infrastructure Financing

Zásady pro vypracování:

1. Vypracování literární rešerše na téma dotací.
2. Vysvětlení podstaty dotací a možné přístupy k jejich účetnímu řešení.
3. Provedení výzkumu dané problematiky v organizaci Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
4. Zpracování a analýza získaných dat.

Rozsah práce: 45

Seznam odborné literatury:

1. BŘEZINOVÁ, H., MUNZAR, V. *Účetnictví I*. Praha: Institut Svazu účetních, 2006. ISBN 978-80-86716-45-9.
2. Deloitte Advisory. *Dotace a jejich zobrazení v účetní závěrce*. [online]. květen 2010. Dostupné z WWW: <http://www.deloitte.com/view/cs_CZ/cz/sluzby/audit/589b91ed269d8210VgnVCM100000ba42f00aRCRD.htm#a02>
3. International Accounting Standards Board. *International Financial Reporting Standards (IFRS)*. London: IASC Foundation Publication Department, 2008. ISBN 978-1-905590-54-4.
4. KRUPOVÁ, L. IFRS, *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. Praha: 1. VOX, 2009. ISBN 978-80-86324-76-0.
5. Mezinárodní účetní standard IAS 20 Vykazování státních dotací a zveřejňované státní podpory. *Úřední věstník Evropské unie*, 2008, Nařízení komise (ES) č. 1126.

Datum zadání bakalářské práce: listopad 2010

Termín odevzdání bakalářské práce: květen 2011

L. S.

Hana ČERNÁ
autor

doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.
vedoucí bakalářské práce

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřena na dotace a jejich dopad na financování dopravní infrastruktury. Cílem teoretické části je podat ucelený přehled o dotacích a možnostech jejich čerpání. Zdroje ve formě dotací jsou rozděleny na evropské a národní. Dále je provedena analýza potřeby financování dopravní infrastruktury a vysvětleny způsoby účtování dle IFRS a v návaznosti i dle české legislativy.

Praktická část charakterizuje účtování dotací ve Správě železniční dopravní cesty, státní organizace, která je jedním z největších příjemců této podpory v České republice. Čerpá dotace z Evropské unie, Státního fondu dopravní infrastruktury nebo Ministerstva dopravy. Jejich čerpání a specifické případy vyžadují různé účetní pohledy, které jsou v práci řešeny a následně vyhodnoceny.

Klíčová slova:

Doprava, dotace, fondy

Abstract

The thesis is focused on subsidies and their impact upon the financing of transport infrastructure. The theoretical part of this thesis gives a comprehensive survey of the subsidies and the possibilities to draw them. There are two sources of subsidies: European and national. Furthermore, both the transport infrastructure financing requirements have been analyzed and the accounting methods relating to IFRS and Czech legislation have been explained in this thesis.

The second practical part of the thesis describes the subsidy accounting in Správa železniční dopravní cesty (SŽDC), state organization, which is one of the largest recipients of these subsidies in the Czech Republic. The SŽDC draws subsidies from the European Union, the State Fund for Transport Infrastructure and the Ministry of Transport. The subsidy drawings and other specific cases require different accounting views which are analyzed, solved and subsequently evaluated in this thesis.

Keywords:

Transport, subsidies, funds

Obsah

1	Úvod	9
2	Cíl práce a metodika.....	10
3	Literární rešerše.....	11
3.1	Dopravní infrastruktura.....	11
3.2	Dotace a její cíle.....	11
3.3	Dotace České republiky	11
3.4	Dotace Evropské unie	12
3.4.1	Fond soudržnosti (Kohezní fond)	12
3.4.2	Evropský fond pro regionální rozvoj	13
3.4.3	Evropský sociální fond.....	13
3.5	Administrace dotace	13
3.5.1	Investiční dotace	14
3.5.2	Provozní dotace.....	14
3.6	Dotace do dopravní infrastruktury v ČR	14
3.6.1	Evropské zdroje pro dopravní infrastrukturu	14
3.6.2	Národní zdroje pro dopravní infrastrukturu	15
4	Dotace a možné přístupy k jejich účetnímu řešení.....	16
4.1	Účtování dotací dle IFRS.....	16
4.1.1	Definice dle IAS 20.....	17
4.1.2	Přístupy dle IAS 20	17
4.2	Účtování dotací dle české legislativy	19
4.2.1	Účtování investičních dotací.....	21
4.2.2	Účtování provozních dotací	22
	Praktická část	23
5	System dotací ve Správě železniční dopravní cesty, státní organizace	23

5.1	Charakteristika firmy	23
5.2	Financování železniční dopravní cesty	25
5.2.1	ISPROFIN a ISPROFOND	25
5.2.2	Využití evropských zdrojů k financování	26
5.3	Procesy schvalování investičních dotací z EU	26
5.4	Zásady účtování v SŽDC	27
5.5	Účtování provozních dotací v SŽDC	27
5.6	Účtování investičních dotací v SŽDC	28
5.6.1	Účtování Fondu TEN-T	29
5.6.2	Účtování paušální podpory	40
5.6.3	Účtování Fondu soudržnosti	41
5.6.4	Účtování Operačního programu Doprava	45
5.6.5	Krácení dotací o vyzískaný materiál	46
5.6.6	Účtování investorsko – inženýrské činnosti (IIČ)	47
5.6.7	Opravné daňové doklady	48
6	Závěr	50
7	Použité zdroje	52

1 Úvod

Každá cesta je dílo lidských rukou a dovedností, které doprovázejí celou historii existence společenství národů. Pozemní komunikace jsou základní potřebou našeho života a považujeme je za všední a samozřejmé. Málokdo z nás si uvědomuje, kolik práce a znalostí lidí je zapotřebí k vytvoření takového díla, jakým komunikace je. Na přípravě se podílejí desítky odborníků a na realizaci tisíce inženýrů či dělníků. Potřeba člověka vytvářet spojení s nejbližším a postupně i vzdálenějším okolím provází lidstvo od nepaměti. Celá staletí slouží přímo svojí podstatou ke zvyšování životní úrovně lidí, a to nejen svým původním smyslem. Další motivací pro její realizaci byla a stále je potřeba směny zboží a obchod. K rozvoji společnosti patří nepřímě i budování a zkvalitňování dopravní cesty neboli infrastruktury.

S důrazem na poslední období dochází k rychlému růstu osobní a nákladní dopravy. Její nárůst vyžaduje i technicky náročné stavby. Jelikož realizace a zajištění provozuschopnosti dopravy vyžaduje nemalé finanční prostředky, musí se stát podílet na financování. Podpora těchto činností probíhá formou investičních dotací, která v této oblasti představuje finance na částečné pokrytí výdajů spojených s rekonstrukcí a modernizací dopravní infrastruktury. Tyto dotace zahrnují zdroje vztahující se k jednotlivým projektům, které schvaluje vláda. Zkvalitňování dopravní infrastruktury a její vzájemná propojenost je žádoucí i z hlediska celé Evropy. Evropská unie se podílí na jejím spolufinancování tak, aby finanční zatížení jednotlivých států nebylo tak nákladné. V současné době největší využívaná podpora pro tuto oblast plyne z Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj. Česká republika využívá na financování dopravy Operační program Doprava, který je financován z obou fondů. Přerozdělování národních zdrojů je zajišťováno prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury a státního rozpočtu.

Jedním z hlavních příjemců dotací v této oblasti je Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, která hospodaří s majetkem státu tvořící železniční dopravní cestu. Tato firma je v současné době v České republice jedním ze subjektů v sektoru dopravy, který má schválené spolufinancování svých projektů přímo od Evropské komise.

Příjem těchto dotací v cizí měně a jeho řešení ve finančním účetnictví je jedním z klíčových poznatků v této práci. Dotace poskytované na rozsáhlé investiční akce jakými je budování železnice vyžaduje jednotné přístupy k účtování. Její financování

prostřednictvím investičních dotací a následné promítnutí do finančního účetnictví jsou hlavní osou mé bakalářské práce.

2 Cíl práce a metodika

Cílem práce je zjištění způsobu financování dopravní infrastruktury v České republice a dále popis a analýza účtování dotací ve Správě železniční dopravní cesty, státní organizace. Práce je rozdělena do dvou částí na teoretickou a praktickou. Teoretická část je zaměřena na vysvětlení pojmů a dané problematiky v obecné rovině. Praktická část je věnována podrobnému popisu účetních případů a jejich řešení v praxi.

V teoretické části jsou popsány a vysvětleny dotace jako hlavní zdroje financování dopravní infrastruktury. Z pohledu financování jsou rozděleny na evropské a národní. Z pohledu účetního na provozní a investiční. Evropské zdroje jsou poskytovány z fondů Evropské unie a národní zdroje ze Státního fondu dopravní infrastruktury nebo Ministerstva dopravy. Dále jsou představeny jednotlivé evropské fondy a jejich účel použití. Mezinárodní účetní standardy charakterizují dotace ve standardu IAS 20 – Vykazování státních dotací a zveřejňování státní podpory. Česká legislativa řeší oblast účtování v souladu s tímto standardem. V praktické části práce je dále popsána charakteristika firmy Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, procesy schvalování žádostí investičních dotací a zásady účtování v této firmě. Financování je zajišťováno různými fondy EU. Vzhledem k tomu že způsoby financování jednotlivých evropských zdrojů jsou rozdílné, je i účtování dotací odlišné. V této části práce jsou podrobně zpracovány konkrétní účetní operace s dotacemi souvisejícími. Pro přehlednost a srozumitelnost jsou příklady účetních operací zjednodušeny a procento rozdělení zdrojů financování stanoveno na 50 % z evropského a 50 % z národního zdroje. Jsou navrženy varianty účtování investičních dotací a provedena jejich podrobná analýza, která je zaměřena na zhodnocení variant. Je zde řešeno účtování specifických účetních případů, konkrétně účtování paušální podpory, vyzískaného materiálu, opravných daňových dokladů, změny zdrojů financování a účtování investiční – inženýrské činnosti. V této práci jsem využila zkušeností z praxe. Součástí mé práce jsou přílohy. Nejsou nezbytně nutné k pochopení mé práce, ale doplňují výklad, který se na ně odkazuje v místech, kde by jejich uvedení přímo v textu snižovalo celkovou přehlednost a ucelenost práce.

Teoretická část

3 Literární rešerše

3.1 Dopravní infrastruktura

Doprava byla a je v životě všech národů hybnou pákou jejich rozvoje. Kvalitní dopravní infrastruktura je jednou z nezbytných podmínek pro zdravý, ekonomický a společenský rozvoj. Společensko – ekonomické přínosy přináší i její budování. Nepřímo napomáhá k vytváření nových pracovních míst a tím i zlepšení životní úrovně obyvatelstva, životního prostředí. Mnoho významných projektů, zvláště v oblasti infrastruktury, může být prospěšných i dalším třetím subjektům, kteří z nich rovněž čerpají výhody. Mohou se podílet na výrobě potřebných výrobních činitelů nebo na realizaci subdodávek.

3.2 Dotace a její cíle

Hospodářská politika státu má k dispozici řadu nástrojů, prostřednictvím kterých je schopna podpořit společensko – ekonomické přínosy a ovlivnit aktivitu podniků a jednotlivců. Jedním z těchto nástrojů je možnost poskytovat za předem stanovených podmínek a na stanovený účel prostředky právníckým nebo fyzickým osobám. Tato ekonomická podpora se nazývá **dotace**. Jejím účelem je motivace i rozhodnutí pro postup, který by si osoba za normálních okolností, tj. bez poskytnutí dotace, nezvolila. Dotace jsou spravovány ministerstvy, státními fondy či samosprávně územními celky. Je žádoucí, aby veřejné prostředky byly vynakládány účelně a efektivně.

3.3 Dotace České republiky

Dotační zdroje v České republice lze rozdělit podle zdrojů financování na dvě základní skupiny. Po vstupu ČR do Evropské unie jsou nabízeny evropské dotační programy, které jsou vhodně doplněny národními dotačními programy. Tyto jsou plně hrazeny ze zdrojů ČR. Pomocí fiskální politiky podporuje stát prostřednictvím cílených programů řadu žádoucích aktivit.

3.4 Dotace Evropské unie

Z hlediska mezinárodního je dotace také důležitým nástrojem. Jejím prostřednictvím řeší Evropská unie snižování a odstraňování ekonomických a sociálních rozdílů mezi jednotlivými členskými zeměmi a jejich regiony. Znamená to, že největší podpora směřuje do nejvíce postižených a ekonomicky slabších regionů. Poskytování dotací směřuje do oblastí ekologie, úspory energií, výzkumu a vývoje, nákupu výrobních technologií, zpracování zemědělských a potravinářských produktů, zvyšování zaměstnanosti a počtu pracovních příležitostí, vzdělávání i budování transevropské dopravní sítě.

Fondy EU představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti či krátce kohezní politiky (koheze znamená soudržnost). V letech 2007-2013 je realizována třemi typy těchto finančních nástrojů. Jde o Fond soudržnosti a dva strukturální fondy, k nimž patří Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF). Každá členská země si dojednává s Evropskou komisí operační programy, které jsou zprostředkujícím mezistupněm mezi těmito třemi hlavními evropskými fondy a konkrétními příjemci finanční podpory v členských státech a regionech. Operační programy jsou oficiální dokumenty schválené Evropskou komisí. Definují problémy členských zemí EU, které chtějí za získané prostředky řešit a čeho chtějí v programovém období 2007 – 2013 dosáhnout. Jednotlivé fondy EU popisuje např. Veber, Srpová a kolektiv:¹

3.4.1 Fond soudržnosti (Kohezní fond)

Existuje od roku 1993. V letech 2007-2013 poskytuje finanční prostředky těm členským zemím, jejichž HDP na obyvatele nedosahuje 90 % průměrné úrovně HDP zemí EU. Účelem Fondu soudržnosti je přispívat k posilování hospodářské a sociální soudržnosti Společenství v zájmu podpory udržitelného rozvoje. Pomoc z fondu se poskytuje na opatření v těchto oblastech:

- transevropské dopravní sítě, zejména prioritní projekty společného zájmu,
- životní prostředí v rámci priorit stanovených pro politiku Společenství na ochranu životního prostředí.

¹ VEBER, J., SRPOVÁ, J., Podnikání malé a střední firmy , s. 39-40

3.4.2 Evropský fond pro regionální rozvoj

Úkolem fondu je pomáhat odstraňovat zásadní regionální rozdíly v rámci Společenství. Fond přispívá ke snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a míry zaostávání nejvíce znevýhodněných regionů včetně venkovských a městských oblastí, upadajících průmyslových oblastí, oblastí s geografickým nebo přírodním znevýhodněním. ERDF přispívá k financování:

- produktivních investic, které přispívají k tvorbě a ochraně udržitelných pracovních míst, zejména prostřednictvím přímé podpory investic zvláště do malých a středních firem,
- investic do infrastruktury,
- rozvoje vnitřního potenciálu opatřeními, která podporují regionální a místní rozvoj.

3.4.3 Evropský sociální fond

Přispívá k posílení hospodářské a sociální soudržnosti Společenství zvyšováním zaměstnanosti a počtu pracovních příležitostí, podporou vysoké úrovně zaměstnanosti a zvyšováním počtu pracovních míst a jejich kvality. Podporuje přístup znevýhodněných osob k zaměstnání, snižuje rozdíly v zaměstnanosti na celostátní, regionální a místní úrovni.

3.5 Administrace dotace

Dotace může mít formu peněžní i nepeněžní. Peněžní dotace představují podporu ve formě převodu peněžních prostředků ve prospěch příjemce dotace. Nepeněžní dotace může mít formu převodu dlouhodobého aktiva, jako jsou pozemky nebo jiné prostředky, do užívání příjemci dotace.

Osoby žádající o dotaci musí splnit předepsané podmínky k jejímu získání. Jednotlivé dotační programy obsahují vymezení možných žadatelů. Žadatel musí v oboru činnosti, na kterou požaduje dotaci, podnikat. Pro získání dotace je obvykle potřebné podat žádost o přidělení, která je dalším velmi důležitým krokem. Dotace je vázána na splnění určitých podmínek. V případě jejich nesplnění může dojít i k povinnosti dotaci vrátit. Je proto nutné se dobře seznámit s podmínkami způsobilých výdajů. Pokud výdaje splňují charakter podpory a jsou uznány způsobilými, stává se dotace nevratnou. V průběhu realizace nebo po ukončení projektu může být u příjemce dotace vykonána kontrola. Příjemce dotace je povinen výkon kontroly umožnit a poskytnout i nezbytnou součinnost.

Možnost využívat dotace z fondů Evropské unie je podmíněna dodržováním pravidel, které Evropská unie stanoví. Na její podmínky navazují jednotlivé státy a jejich resortní ministerstva.

3.5.1 Investiční dotace

Dotace se může vztahovat k aktivům. Jejich základní podmínkou je oprávnění účetní jednotky koupit, postavit a nebo jiným způsobem získat dlouhodobá aktiva. Doplňujícími podmínkami může být typ, umístění nebo období během kterého mají být aktiva získána příp. držena. Jedná se o **dotaci investiční**. Investice značnou měrou ovlivňují okamžité zvýšení ekonomických aktivit i dlouhodobý růst ekonomiky.

3.5.2 Provozní dotace

Dotace, která není určena pro investiční účely, ale pro zajištění provozních činností, je **dotace provozní**. Jedna ze základních podmínek jejího řádného nároku je prokázání jejího účelového využití. Využití probíhá formou čerpání ekonomických zdrojů ve formě nákladů. Finanční podpora je zajištěna formou provozního výnosu.

3.6 Dotace do dopravní infrastruktury v ČR

Modernizace dopravní infrastruktury je jednou z klíčových priorit Evropské unie i České republiky. Oblast dopravy z těchto důvodů patří k nejvýznamnějším oblastem pomoci Evropské unie. V této sféře je možné žádat o finanční dotace na výstavby a modernizace železničních tratí a uzlů, silničních komunikací, zařízení pro vodní dopravu, modernizaci letišť, pořízení specifického vozového parku pro veřejnou dopravu, výstavbu a modernizaci železničních vleček, budování a modernizaci cyklostezek.

3.6.1 Evropské zdroje pro dopravní infrastrukturu

Prostředky z fondů EU představující evropský podíl na financování výstavby nových dopravních staveb jsou velkým přínosem. Díky nim není zatížení českého státního rozpočtu tak masivní.

V současné době velké možnosti v čerpání finančních prostředků pro další rozvoj dopravy, zkvalitnění infrastruktury a vzájemné propojenosti železniční, silniční a říční infrastruktury v rámci transevropských dopravních sítí jsou umožněny prostřednictvím **Operačního programu Doprava (OPD)**. Je financován ze dvou fondů EU **Evropského fondu pro**

regionální rozvoj a Fondu soudržnosti. Prostřednictvím OPD jsou uskutečňovány v rámci budování infrastruktury i cíle celostátního významu (viz příloha č. 1). Z programu je také podporován její rozvoj a modernizace. Řídícím orgánem je Ministerstvo dopravy České republiky - odbor fondů EU. Operační program Doprava byl schválen Evropskou komisí dne 11.12. 2007. Je řízen Evropskou komisí EU organizační složkou Generálním ředitelstvím pro regionální rozvoj. Z pohledu finančních prostředků je největším operačním programem z fondů EU v ČR pro období 2007 – 2013. Jeho specifickými cíli jsou výstavby a modernizace železniční dopravní cesty, výstavba a rozvoj dálniční sítě a sítě silnic I. třídy, zlepšování kvality dopravy a ochrany životního prostředí, výstavba a modernizace důležitých dopravních spojení na území hl. m. Prahy, podpora nákladní přepravy a rozvoj vnitrozemské vodní dopravy a dále podpora technické pomoci.

Paralelně se zdroji z OPD je možné využívat také program **TEN-T**. Je určen pro rozvoj transevropské dopravní sítě (Trans-European Transport Network). Tento finanční nástroj pomáhá hlavně pro spolufinancování studií, tj. přípravné dokumentace, projektů staveb. Cílem programu je zajistit soudržnost a propojení transevropské dopravní sítě a přístupu k ní. Fond je řízen Evropskou komisí EU, organizační složkou Generálním ředitelstvím pro dopravu a mobilitu.

3.6.2 Národní zdroje pro dopravní infrastrukturu

Zbývající část nákladů na výstavbu a modernizaci dopravní infrastruktury je hrazena z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury nebo přímo z MD. Jedná se o národní podíl.

Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) byl zřízen zákonem č. 104/2000 Sb. Je právnickou osobou, která je zapsána v obchodním rejstříku. Je přímo podřízen Ministerstvu dopravy. Jeho účelem je rozvoj, výstavba, údržba a modernizace silnic, dálnic, železniční dopravní cesty a vnitrozemských vodních cest, a to mimo jiné i prostřednictvím příspěvků z výnosů zaměřených na dopravní infrastrukturu.

Financování SFDI je zajištěno:

Výnosy silniční daně - lze je považovat za dlouhodobý stabilní zdroj.

Výnosy spotřební daně z minerálních olejů – představují primární zdroj financování výstavby dopravní infrastruktury.

Výnosy z dálničních kuponů - jsou získávány prodejem dálničních kuponů uživatelům dálnic a rychlostních silnic osobními automobily.

Výnosy z mytného za použití dálnic a rychlostních silnic nákladními vozidly jsou stabilním zdrojem příjmů.

Příspěvky z EU poskytované prostřednictvím příslušných evropských fondů jsou jedním z nejvýznamnějších zdrojů financování rozvoje dopravní infrastruktury v současné době.

Dotace ze státního rozpočtu jsou významným zdrojem příjmů, na kterém závisí objem disponibilních prostředků pro výstavbu, provozování a údržbu dopravní infrastruktury. Pro každý rozpočtový rok předkládá prostřednictvím Ministerstva dopravy návrh rozpočtu, v němž stanoví své celkové výdaje na rok následující.

Převody výnosů z privatizovaného majetku, které jsou příjmem ČR a s nimiž přísluší hospodařit Ministerstvu financí.

Úvěry představují významný zdroj příjmové stránky rozpočtu. V současnosti je využíván úvěr Evropské investiční banky. ČR zastoupená Ministerstvem financí uzavřela s EIB úvěrovou smlouvu na poskytnutí prostředků ke krytí národního podílu u akcí, které budou financovány ze zdrojů EU prostřednictvím OPD v programovacím období 2007 – 2013. Tyto prostředky jsou využívány cestou SFDI. K majoritním příjemcům patří Správa železniční dopravní cesty, státní organizace a Ředitelství silnic a dálnic ČR.

U určitých zdrojů je zajištěno, že výnosy z dopravy se do dopravy zase vrací. Zůstatky příjmů SFDI se na konci každého kalendářního roku převádějí do roku následujícího. Majetek, s nímž hospodaří, je ve vlastnictví státu.

Stát prostřednictvím SFDI formou dotací plní přerozdělovací funkci do dopravní infrastruktury.

4 Dotace a možné přístupy k jejich účetnímu řešení

4.1 Účtování dotací dle IFRS

Mezinárodní účetní standardy mají za úkol zlepšovat a harmonizovat účetnictví a účetní výkaznictví. Účtování o dotacích je řešeno v Mezinárodním účetním standardu **IAS 20 Vykazování státních dotací a zveřejňování státní podpory**.

4.1.1 Definice dle IAS 20

IAS 20 pracuje s těmito definicemi²:

Stát rozumí se vláda, vládní agentury a podobné orgány, ať jsou místní, národní či mezinárodní.

Státní podpora je akce státu, která směřuje k poskytnutí ekonomické výhody účetní jednotce nebo skupině jednotek, které splňují určitá kritéria.

Státní dotace jsou podpora státu ve formě převodu prostředků ve prospěch účetní jednotky výměnou za minulé nebo budoucí splnění určitých podmínek, které se vztahují k provozním činnostem účetní jednotky.

Dotace vztahující se k aktivům jsou státní dotace, jejichž základní podmínkou je, že účetní jednotka oprávněná k jejich získání musí zakoupit, postavit nebo jinak získat dlouhodobá aktiva. Mohou být rovněž stanoveny doplňující podmínky omezující typ nebo umístění aktiv nebo období, během kterých mají být aktiva získána nebo držena.

Dotace vztahující se k výnosům jsou státní dotace jiné než dotace vztahující se k aktivům.

Reálná hodnota je částka, za kterou může být aktivum směněno mezi znalým, ochotným kupujícím, ochotným prodávajícím při transakci za obvyklých podmínek.

4.1.2 Přístupy dle IAS 20

IAS upřesňuje podmínky, za jakých mají být dotace vykazovány. Podmínkou je existence přiměřené jistoty, že:

- účetní jednotka bude plnit podmínky, které se k dotacím vztahují a
- dotace budou přijaty.

Příjem dotace neposkytuje dostatečný důkaz o tom, že podmínky vztahující se k dotaci budou splněny.

Pro účtování dle IAS 20³ je možné k účetnímu řešení dotací nalézt dva obecné přístupy: kapitálový přístup, v jehož rámci se připisuje dotace přímo ve prospěch účastí společníků, a výnosový přístup, v jehož rámci se dotace zahrnuje do výnosů za jedno či více období.

² International Accounting Standards Board. International Financial Reporting Standards (IFRS), L 320/130

Kapitálový přístup:

- dotace jsou nástrojem financování, a proto se zachycují v rozvaze a nikoliv ve výsledovce. Neočekává se jejich splacení, a tudíž se účtují ve prospěch kapitálové účasti společníků,
- dotace nebyly vydělány účetní jednotkou, a proto nejsou vhodné vykazovat do výsledovky. Představují motivaci poskytnutou vládou bez souvisejících nákladů.

Výnosový přístup:

- dotace jsou jinou formou zdroje příjmů než od společníků, tudíž se vykáží jako výnos v příslušných obdobích,
- dotace jsou zřídka bezplatné. Účetní jednotka je získá splněním podmínek, a proto se vykáží jako výnosy k nákladům, které mají kompenzovat,
- dotace jsou prodloužením fiskální politiky podobně jako daně, které jsou účtovány na vrub zisku. Pak je logické dotace řešit podobně, tj. ve výsledovce.

Standard dále nabádá, aby se dotace uznávaly jako výnosy v obdobích, ke kterým se vztahují i náklady, které mají kompenzovat. Ve většině případů jsou tato období snadno zjištělná.

V IAS 20 jsou dále řešeny možnosti vykazování dotací **vztahující se k aktivům**:

- vykázat dotaci jako výnos příštích období, který se uznává jako výnos po celou dobu životnosti aktiva,
- snížit o částku dotace účetní hodnotu aktiva, kdy výnosem po celou dobu jeho životnosti je snížená odpisová částka. Toto je přístup, který zvolila česká legislativa.

Obě metody jsou považovány za přijatelné.

Možnosti řešení vykazování dotací **vztahující se k výnosům**:

- vykázat dotaci jako výnos ve výsledovce, buď na samostatné řádce nebo pod názvem „ostatní výnosy“. Argumentem je, že není vhodné započítávat výnosové a

³ IAS 20 Vykazování státních dotací a zveřejňované státní podpory

nákladové položky a oddělení dotací usnadní porovnání s ostatními náklady neovlivněnými dotací. Toto je přístup v České republice.

- snížit o příslušnou částku související náklady. Argumentem je, že náklady by účetní jednotka vynaložit nemusela, kdyby dotace nebyla k dispozici a vykázání nákladů bez kompenzace může být proto klamné.

Obě metody vztahující se k výnosům jsou považovány za přijatelné.

Pokud by došlo k situaci, že společnost neplní podmínky spojené s dotací a musí dotaci nebo její část vrátit, je na účtování pohlíženo dle IAS 8 – Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby. Podle tohoto IAS se dopady změn zaúčtují v období změny, popřípadě v obdobích následujících. Vrácení dotace vztahující se k aktivům se zaúčtuje:

- jako zvýšení účetní hodnoty příslušného aktiva nebo snížení výnosů příštích období o částku, kterou společnost musí vrátit a
- dodatečný odpis, který by byl účtován jako součást nákladů, pokud by dotace vůbec nebyla poskytnuta.

Účetní jednotka musí zveřejnit následující údaje:

- účetní pravidla, která přijala pro státní dotace včetně metod, které užívá v účetní závěrce,
- povahu a rozsah státních dotací a ostatních forem státní podpory, z nichž má přímý prospěch,
- nesplněné podmínky a jiné nejistoty, které se vztahují k jakékoliv státní podpoře.

Jedním z bodů v IAS 20⁴ je také uvedeno, že nezahrnuje státní podporu do infrastruktury zlepšováním všeobecné dopravní a komunikační sítě a dodávku zlepšených zařízení, jako jsou systémy zavlažování nebo vodovodní sítě, které jsou k dispozici stále a nepřetržitě ve prospěch místních komunit.

4.2 Účtování dotací dle české legislativy

Volba řešení účtování a vykazování dotací v České republice je v souladu s požadavky IAS 20.

⁴ IAS 20 Vykazování státních dotací a zveřejňované státní podpory

Oblast účtování dotací je v české legislativě upravena zejména v

- Českém účetním standardu pro podnikatele č. 017 – Zúčtovací vztahy
- Českém účetním standardu pro podnikatele č. 013 – Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- Vyhlášce č. 500/2002 Sb., § 27 a 47.

Okamžik vykázání nároku na přijetí nebo vrácení dotace je řešen Národní účetní radou Interpretací I – 14. Účetním zobrazením dotací v českém účetnictví se také zabývá Účetní zpravodaj publikovaný Deloitte Advisory. Mimo jiné zde Deloitte určuje okamžik, kdy o dotaci prvně účtovat. V Účetním zpravodaji, který je dostupný z [www](http://www.deloitte.cz)⁵ uvádí: Na základě podání žádosti o dotaci nelze samozřejmě účtovat a to ani v případě, že je na základě žádosti vydán příslib jejího poskytnutí. Príslib totiž obvykle neznamena právní nárok na získání dotace. O nároku na dotaci se účtuje až v okamžiku existence nezpochybnitelného právního nároku. Dále je zde uvedeno, že není důležité, kdy bude dotace finančně vypořádána, ale rozhodujícím okamžikem je taková fáze, kdy rozhodnutí je již nezpochybnitelné. Pro praxi je důležité tento moment správně stanovit.

Ve směrné účtové osnově jsou k zachycení zúčtovacích vztahů vyplývajících z poskytnutí dotace vymezeny dva účty:

346 – Dotace ze státního rozpočtu,

347 – Ostatní dotace.

Při účtování o nezpochybnitelném nároku musí být k zaúčtování použit i další účet, tj. 378 – Jiné pohledávky. Vhodným analytickým členěním by měl být oddělen od ostatních jiných pohledávek.

Přesně vymezený účel, na který je dotace poskytována, je rozhodující pro stanovení postupu účtování⁶ Je-li poskytována dotace na úhradu provozních nákladů, zachytí se nárok na dotaci jako pohledávka za osobou, která tuto dotaci poskytuje, souvztažně se promítne dotace ve prospěch výnosového účtu (648 – Ostatní provozní výnosy), aby nedošlo k nežádoucímu ovlivnění výsledku hospodaření. Samozřejmě je nezbytné dbát na časovou a věcnou souvislost mezi vyúčtováním nákladů a výnosů – poskytnutou dotací.

⁵ Deloitte Advisory., Dotace a její zobrazení v účetní závěrce

⁶ BŘEZINOVÁ, H., MUNZAR, V., Účetnictví I, s. 295

Dotace na dlouhodobý majetek snižuje výdaje na jeho pořízení, tzn. její nárok se vyúčtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 34 a ve prospěch účtu, na němž se zachycuje pořízení dlouhodobého majetku (041, 042).

Případné dotace na úhradu úroků nezahrnovaných do pořizovací ceny dlouhodobého majetku a technického zhodnocení se účtují ve věcné a časové souvislosti ve prospěch finančních výnosů (účet 668 – Ostatní finanční výnosy).

4.2.1 Účtování investičních dotací

Dlouhodobý majetek je v účetnictví součástí aktiv a slouží v podniku delší dobu, přičemž kritérium dlouhodobosti chápeme jako hranici jednoho roku. Členíme ho na tři kategorie: hmotný, nehmotný a finanční. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek můžeme pořídit nákupem, vlastní výrobou, vkladem, darováním nebo bezúplatným převodem. Pokud jej nakoupíme, musíme provést ocenění pořizovací cenou, kterou tvoří cena pořízení majetku a vedlejší náklady, s jeho pořízením související. Investiční dotace jsou jedním z finančních zdrojů pro pořizování dlouhodobého majetku (dále DLM) nákupem. DLM může být pořízen zcela z dotace a nebo částečně. Dle české legislativy částka ve výši dotace snižuje pořizovací cenu majetku. Majetek (příp. část) není aktivován a je odúčtován z rozvahy do podrozvahové evidence. Podrozvahová evidence ve skupinách 75 až 79 sleduje důležité skutečnosti, jejichž znalost je podstatná pro posouzení majetkoprávní situace účetní jednotky. Je v ní sledován i majetek pořízený z dotace. Opotřebení DLM v průběhu životnosti nemůže být vyjádřeno odpisy. Pohled na tuto část majetku je zcela odlišný od majetku pořízeného nákupem bez dotace:

	DLM pořízený bez dotace	DLM pořízený z dotace
Evidujeme:	v rozvaze	v podrozvaze
Uplatňujeme účetní odpis:	ano	ne
Uplatňujeme daňový odpis:	ano	ne

Účetní operace při pořízení čerpadla na kapaliny financovaného z dotace. Předpokládáno je, že tento DLM bude účetně odepisován 4 roky:

Účetní případ	MD	D	Částka v CZK
Pořízení DLM ve výši 1 200 000	042/* 343/*	321/*	1 000 000 200 000
Nezpochybnitelný nárok na dotace	378/*	346/*	300 000
Příjem dotace	221/*	378/*	300 000
Snížení pořizovací ceny o dotaci	346/*	042/*	300 000
Aktivace DLM do užívání	022/*	042/*	700 000
Evidence DLM pořízeného z dotace do porozvahové evidence	7*	7/*	300 000
Účetní odpis – 1. měsíc (700 000/48)	551/*	082/*	14 583

Účetní odpis pokud by DLM nebyl pořízen z dotace:

Účetní odpis – 1. měsíc (1 000 000/48)	551/*	082/*	20 833
--	-------	-------	--------

4.2.2 Účtování provozních dotací

Dotace vztahující se k pokrytí provozních nákladů jsou v ČR řešeny ve výsledovce jako výnosy. Toto řešení je jedním z alternativ dle IAS 20. Dotace jsou získávány při splnění určitých podmínek a předpokládaných závazků. Jako výnosy by se měly ve výsledovce porovnat se souvisejícími náklady.

Účetní operace při příjmu dotace na pokrytí nákladů:

Účetní případ	MD	D	Částka v CZK
Nezpochybnitelný nárok na dotace	378/*	346/*	300 000
Příjem dotace	221/*	378/*	300 000
Použití dotace na pokrytí provozních nákladů	346/*	648/*	300 000
Použití dotace na úhradu úroků	346/*	662/*	300 000

Praktická část

5 Systém dotací ve Správě železniční dopravní cesty, státní organizace

5.1 Charakteristika firmy

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace (dále též SŽDC) vznikla ke dni 1.1.2003 na základě zákona č. 77/2002 Sb. jako jeden z právních nástupců státní organizace České dráhy. Hospodář s železniční infrastrukturou vlastněnou Českou republikou (příloha č. 2). Plní funkci provozovatele a vlastníka dráhy a podniká v souladu se zákonem o živnostenském podnikání. Její organizační struktura je uvedena v příloze č.3. Dle Obchodního rejstříku zajišťuje zejména:

- provozování železniční dopravní cesty,
- provozuschopnost železniční dopravní cesty,
- údržbu a opravy železniční dopravní cesty,
- modernizaci a rozvoj železniční dopravní cesty,
- přidělování kapacity dopravní cesty na dráze celostátní a dráhách regionálních ve vlastnictví České republiky,
- kontrolu užívání železniční dopravní cesty, provozu a provozuschopnosti dráhy.

Provozování železniční dopravní cesty jsou činnosti, kterými se zabezpečuje a obsluhuje dopravní cesta na železnici a organizuje drážní doprava, tzn. vytváří se základní podmínky pro její provoz. Může mít vždy jen jednoho provozovatele, který je držitelem úředního povolení pro danou dopravní cestu. Úřední povolení vydává příslušný drážní úřad. K provozování dráhy je nutná vlastní dráha, tj. kolejiště, železniční mosty, tunely, osvětlení kolejiště, zabezpečovací zařízení a zaměstnanci, kteří k provozování dráhy

bezprostředně patří. Provozovateli dráhy ve vlastnictví České republiky dle délky provozovaných tratí jsou:⁷

- SŽDC – 9 422 km
- VIAMONT, a.s. – 37 km
- OKD, Doprava, akciová společnost – 20 km

Provozoschopností železniční dopravní cesty se rozumí zajištění technického stavu dopravní cesty na železnici, který zaručuje dopravcům bezpečnost a plynulost.

Údržba a oprava je zajišťována především prostřednictvím organizačních jednotek SŽDC, kterými jsou správy dopravní cesty (dále též SDC). Činnosti jsou zajišťovány jak cestou vlastních personálních i technických kapacit, tak prostřednictvím smluvních vztahů s dodavateli.

Investiční činnosti na železniční dopravní cestě zajišťují u SŽDC organizační složky, kterými jsou stavební správy (dále též SS). V oblasti modernizace a rozvoje se SŽDC zaměřuje na přípravu a realizaci investičních akcí s důrazem na následující priority⁸

- modernizace tranzitních železničních koridorů, rozhodujících železničních uzlů,
- zvýšení bezpečnosti na železničních přejezdech,
- elektrizace tratí a napájecí systémy,
- příprava a realizace projektů na vybavení tratí systémy: Globální systém pro mobilní komunikace pro železnice (GSM-R) a Evropský systém řízení vlaků (ETCS) a zabezpečení interoperability tratí zařazených do evropského železničního systému,
- racionalizační akce,
- optimalizace a rekonstrukce dalších tratí,
- výstavba a rekonstrukce zastávek, přístřešků a nástupišť apod.

⁷ SŽDC, Výroční zpráva 2009, s. 8

⁸ SŽDC, Výroční zpráva 2009, s. 12

Přístup na železniční dopravní cestu může využít subjekt, který splňuje podmínky stanovené zákonem o drahách. Počet dopravců, kteří využívají železniční dopravní cestu České republiky, je v současnosti šedesát osm. Cena za její poskytování je cenou regulovanou v souladu se zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách. Maximální ceny stanovuje Ministerstvo financí prostřednictvím Cenového věstníku. Přidělení kapacit k využívání železniční dopravní cesty musí být zohledněno i při sestavování jízdního řádu, který SŽDC zajišťuje.

5.2 Financování železniční dopravní cesty

Největší část příjmů SŽDC tvoří úhrady za používání železniční dopravní cesty. Další významnou položkou jsou výnosy za distribuci a obchod s elektrickou energií, které SŽDC provozuje na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem.

Tyto příjmy nepostačují na pokrytí nákladů na provoz, údržbu a modernizaci železniční dopravní cesty. Činnosti SŽDC jsou financovány přímo prostřednictvím dotací a jsou na nich i kriticky závislé. Dotace jsou SŽDC poskytovány v souladu s předpisy platnými v České republice. Tyto finanční podpory plynou z národních zdrojů ze SFDI, ze státního rozpočtu, případně od dalších subjektů a ze zdrojů evropských prostřednictvím fondů EU.

Na dostupnosti finančních prostředků závisí životnost významné části již existujícího dlouhodobého majetku tvořícího železniční dopravní cestu i budoucí rozhodnutí o jeho modernizaci, rekonstrukci či racionalizaci a další výstavbě. Z tohoto důvodu je snaha získávat peníze také z rozpočtů územně samosprávních celků nebo z dotací, které podporují přeshraniční spolupráci.

SŽDC se řadí mezi nejvýznamnější konečné příjemce dotací Evropské unie v České republice. Z hlediska účetnictví tato výhoda přináší i některé problémy, které jsou uvedeny dále.

5.2.1 ISPROFIN a ISPROFOND

Na schválené projekty hrazené cestou státního rozpočtu je přiděleno každému projektu číslo tzv. ISPROFIN (informační systém programového financování). Pro SŽDC je přiděluje MD. Na akce financované ze SFDI je obvykle přidělováno číslo ISPROFOND. Přidělením se SŽDC stává „účastníkem programu“ a tato získaná čísla ISPROFIN nebo ISPROFOND zavádí do veškeré dokumentace s akcí související.

5.2.2 Využití evropských zdrojů k financování

V oblasti železniční infrastruktury je SŽDC jediným z hlavních subjektů zodpovědným za využívání fondů EU v ČR. Zaujímá roli konečného příjemce i investora. Při budování železniční dopravní cesty vystupuje jako přímý investor z pozice státu. SŽDC je jediným subjektem v sektoru dopravy, který má schválené spolufinancování svých projektů přímo od Evropské komise a to pro období 2007 – 2013.

5.3 Procesy schvalování investičních dotací z EU

Žádosti o schválení investičních dotací na SŽDC připravuje samostatné oddělení fondů EU (FEU) ve spolupráci se stavebními správami, které jsou členěny dle územní působnosti, tj. Olomouc, Praha a Plzeň. K žádosti musí být doložena analýza ekonomické efektivity projektu.

Projekty jsou z hlediska předpokládaných celkových nákladů rozděleny na velké a malé. Velké projekty jsou s celkovými náklady včetně DPH nad 50 mil EUR (cca 1,25 mld. Kč) a z hlediska průkaznosti čerpání finančních zdrojů je v SŽDC na každý založen samostatný bankovní účet. Z důvodu menší administrativní náročnosti pro financování malých projektů je na každé stavební správě založen jeden bankovní účet. U velkých projektů musí žádost o dotaci posoudit experti Jaspers, kteří na úrovni EU poskytují pomoc národním orgánům a konečným příjemcům finančních prostředků. Poté je žádost zasílána Ministerstvem dopravy – Řídicím orgánem OPD ke schválení Evropské komisi. Schvalovací proces je velmi komplikovaný a probíhá jeden až dva roky. Výsledkem je Konečný schvalovací protokol, který vydá MD.

Ještě před zpracováním žádosti o dotaci je možné vybrat nejvhodnějšího zhotovitele. Jeho výběr probíhá formou zadávacího řízení.

Jednou z podmínek čerpání dotace z EU je i publicita projektu, tzn. informování široké veřejnosti o spolufinancování projektu z EU. Tato podmínka je důsledně sledována MD i EK. K informování slouží také webové stránky SŽDC (<http://www.szdc.cz/modernizace-drahy/prehled-staveb.html>).

Projekt končí předložením závěrečné zprávy po veškerém finančním vyrovnání, tj. zaplacením všech faktur včetně zádržného.

Ještě do 5 let po ukončení realizace projektu může probíhat kontrola, a to ze strany MD, Nejvyššího kontrolního úřadu, Státního fondu dopravní infrastruktury, Evropského účetního dvora nebo Evropské komise.

Nejen z hlediska investiční činnosti, ale i pro zajišťování a provozování železniční dopravní cesty, stát prostřednictvím SŽDC ovlivňuje aktivitu jiných podniků i jednotlivců. V rámci zadávacího řízení a při výběru dodavatelů musí SŽDC dodržovat stanovené předpisy.

5.4 Zásady účtování v SŽDC

Účetnictví v SŽDC je vedeno v souladu s legislativou ČR. Účetní závěrky sestavuje v plném rozsahu, a to ročně k poslednímu dni účetního období. Rozvahovým dnem je 31.12. K zachycení účetních operací je sestaven Účtový rozvrh s čtyřmístným analytickým členěním jednotlivých účtů. Pro účtování pohledávek, závazků, bankovních účtů vedených v cizí měně má stanoven ve vnitřní směrnici pevný měsíční kurs.

Právní forma SŽDC je státní organizace. Znamená to, že hospodaří s majetkem státu a za účelné a efektivní vynakládání ekonomických zdrojů je vůči státu zodpovědná.

Čtvrtletně v měsíčním členění musí SFDI předkládat výsledek hospodaření jako doklad o účelovém čerpání dotace na zajištění hlavní činnosti. Hlavní činností je zajištění provozuschopnosti železniční dopravní cesty. Z tohoto důvodu je zásada akruálního principu pro hlavní činnost, tj. účtování nákladů a výnosů do období, s nímž věcně a časově souvisejí, dodržována v měsíčním období.

5.5 Účtování provozních dotací v SŽDC

Neinvestiční dotace představují především dotace od Státního fondu dopravní infrastruktury a ze státního rozpočtu ČR. Jsou poskytovány zejména na úhradu nákladů spojených se zabezpečením provozuschopnosti železniční dopravní cesty a na její údržbu a opravu a dále na vývoj a výzkum, doprovodný sociální program dle nařízení vlády, na projekt Galileo a na neočekávané události tj. např. povodně nebo kalamitní stavy. Doprovodný sociální program dle nařízení vlády ČR č. 370/2007 Sb. slouží k finančnímu pokrytí restrukturalizace a je určen pro zaměstnance předdůchodového věku při skončení pracovního poměru. Projekt Galileo slouží na podporu projektu Certifikace satelitního navigačního systému Galileo pro železniční telematické aplikace.

Poskytnutí dotací je účelově vázáno, tj. jejich použití je přísně specifické. Z důvodu řádné evidence jsou v Účtovém rozvrhu založeny analytické účty k účtům 346 – Dotace ze státního rozpočtu, 347 – Ostatní dotace a 648 - Jiné provozní výnosy:

U těchto účtů bych pro větší přehlednost i snadnější účtování doporučila duální přístup, což v Účtovém rozvrhu SŽDC dodrženo není. Duální přístup znamená, že analytické účty jsou shodné u těch syntetických účtů, u kterých se předpokládá vždy jejich souvztažná ekonomická souvislost. Z níže uvedeného účtování vyplývá, že tento princip je dodržen pouze u účetního zápisů 346~~2060~~/2061/648~~1260~~/2061.

Účtování provozní dotace:

1. Provozní dotace jsou účtovány do výnosů v okamžiku, aby věcně a časově souvisely s náklady.

346/2060 Neinv. dotace na soc.program	648/1260 Doprovodný sociální program
346/ <u>2061</u> Neinv. dotace program OPD	648/ <u>2061</u> Neinv. dotace program OPD
346/2100 Provozní dotace do tržeb	648/1170 Neinvestiční dotace SR
347/1000 Ostatní dotace do tržeb	648/1400 Dotace na vývoj a výzkum
347/1220 Provozní. dotace ze SFDI	648/1150 Dotace na opravy a údržbu
347/2110 Dotace ze SFDI	648/2120 Dotace ze SFDI na povodně

2. Příjem provozní dotace na bankovní účet SŽDC

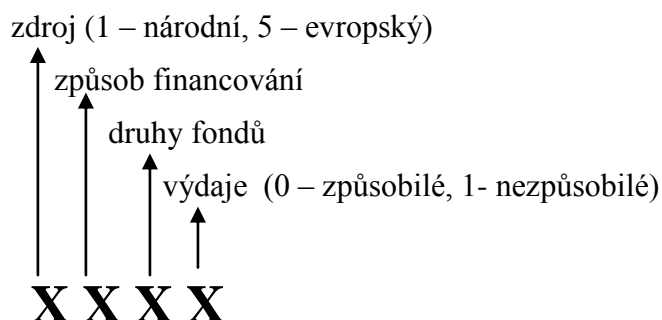
221/*	346/2060 Neinv. dotace na soc.program
	346/2061 Neinv. dotace program OPD
	346/2100 Provozní dotace do tržeb
	347/1000 Ostatní dotace do tržeb
	347/1220 Provozní. dotace ze SFDI
	347/2110 Dotace ze SFDI

5.6 Účtování investičních dotací v SŽDC

Investiční dotace představují v SŽDC finanční prostředky na pokrytí výdajů spojených s rekonstrukcí a modernizací železniční infrastruktury. Výstavba je převážně zajišťována dodavatelsky na základě smluv o dílo. Určitá část je prováděna i vlastní činností. Dotace na výstavbu jsou poskytovány ze SFDI, státního rozpočtu a ze zdrojů EU. Čerpání investiční dotace je účtováno jako snížení pořizovací ceny dlouhodobého majetku bezprostředně po úhradě faktury zhotoviteli. Jelikož účtování dotací z jednotlivých Fondů EU je specifické,

je v následujících podkapitolách popsán způsob financování a následného účtování dle těchto Fondů⁹.

Analytické účty jsou v SŽDC tvořeny následující metodikou:

Pevné měsíční kursy z roku 2009 a 2010 jsou uvedeny v níže uvedených tabulkách:

Tabulka č. 1: Pevné měsíční kursy v SŽDC v roce 2009

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	31.12.
26,83	28,13	28,30	27,15	26,64	26,78	25,76	25,69	25,57	25,41	26,46	25,96	26,47

Zdroj: Práce autora, na základě údajů z účetního software

Tabulka č. 2: Pevné měsíční kursy v SŽDC v roce 2010

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	31.12.
26,30	26,07	25,93	25,39	25,55	25,63	25,76	24,69	24,73	24,43	24,53	24,96	25,06

Zdroj: Práce autora, na základě údajů z účetního software

Tabulka č. 3: Pevné měsíční kursy v SŽDC v roce 2011

I	II	III
25,09	24,11	24,35

Zdroj: Práce autora, na základě údajů z účetního software

5.6.1 Účtování Fondu TEN-T

Vstupem ČR do EU bylo umožněno SŽDC čerpat finanční prostředky na spolufinancování transevropských sítí TEN-T z rozpočtu EU v rámci fondu TEN-T.

Na akce realizované z fondu TEN-T se čerpají finanční prostředky ve schváleném poměru evropského podílu a národního podílu ze SFDI.

⁹ Částky a data jsou pro názornost způsobů účtování pouze fiktivní

K zaúčtování dotace z fondu TEN-T jsou v účtovém rozvrhu SŽDC založeny účty:

347/1230 – investiční dotace národní podíl SFDI spolufinancování TEN-T – způsobilé v.

347/1231 – investiční dotace národní podíl SFDI spolufinancování TEN-T – nezpůsobilé v.

347/5030 – investiční dotace z EU na výstavbu TENT-T

347/5230 – vratná dotace ze SFDI – TEN-T

388/3030 – dotace vratné TEN-T

221/1000 – bankovní účet v EUR

221/2000 – bankovní účet pro dotace v CZK

221/3000 – bankovní účet vlastní zdroje v CZK

768/2101- budovy a stavby pořízené z investičních dotací

768/4201 – pořízení DLHM z investičních dotací

768/9000 – DLM pořízený z prostředků investiční dotace – snižující pořizovací cenu DLM

Jelikož SŽDC je konečný příjemce dotace z Fondu TEN-T, jsou finanční prostředky v měně EUR poskytovány přímo z EU na bankovní účet SŽDC, který je vedený v této měně. SŽDC obdrží po podpisu Rozhodnutí první část příspěvku v této cizí měně ve výši do 50 % ze schváleného příspěvku na celkové způsobilé výdaje projektu. Přidělení „zálohy“ není vázáno na fakturaci. Pokud je příjem této části dotace účtován v její prvotní měně, tj. v EUR, vzniká v účetnictví řada problémů:

- během několikaletého pořizování investice je prováděno odúčtování z důvodu snižování ceny pořizované investice v CZK, i když prvotní zachycení je v měně EUR.
- položky tohoto účtu v EUR k rozvahovému dni musí být přeceněny,
- na účtu je zachyceno množství účetních operací, které se vážou k různým investičním akcím a jediným klíčem je správné uvedení čísla akce.

K zamyšlení se nabízí, jak správně při tomto složitém způsobu financování účtovat. V SŽDC bylo do 31.12. 2010 účtováno viz dále dle bodu a) a od 1.1. 2011 byl pro přehlednost zvolen způsob b).

Varianty účtování

Zadání: „Záloha“ na Fond TEN-T je z EU poskytnuta ve výši 500 000 EUR. Rozdělení zdrojů je 50 % národního a 50 % evropského podílu.

O dotaci je v SŽDC účtováno až v okamžiku příjmu „zálohy“ dotace z Fondu TEN-T na bankovní účet, tj. částka 500 000 EUR. Rozdílné účtování dvou variant je vždy vyznačeno tučně.

a) po dobu realizace celé investiční akce je přijatá dotace vedena v měně EUR:

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
15.11.09	26,46 pevný měsíční	221/1000	347/5030	500 000	13 230 000

b) dotace je vedena v měně EUR do doby směny na CZK se založením nového analytického účtu: **3479000 – investiční dotace v cizí měně:**

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
15.11.09	26,46 pevný měsíční	221/1000	347/9000	500 000	13 230 000

Dle § 24 Zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění a § 60 Vyhlášky č. 500/2002 Sb. v platném znění musí účetní jednotka ke konci rozvahového dne majetek a závazky vyjádřené v cizí měně přepočítat na českou měnu kursem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou. Částky ve výši kursových rozdílů jsou shodné, ale účtování se dotýká různých analytických účtů. Výpočet nového zůstatku v CZK k 31.12. 2009:

$$26,47 \times 500\,000 = 13\,235\,000$$

$$13\,230\,000 - 13\,235\,000 = -5\,000$$

a) závazek/dotace se zvyšuje o CZK 5 000, účtujeme do nákladů:

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
31.12.09		563/*	347/5030		5 000

b) závazek/dotace se zvyšuje o CZK 5 000, účtujeme do nákladů:

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
31.12.09		563/*	347/9000		5 000

Dalším účetním případem je zaúčtování dodavatelské faktury od zhotovitele ve výši CZK 31 200 000,-- . Účtování je shodné pro oba způsoby:

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
15.2.10		042/* 343/*	321/*		2 600 000 520 000

Přijatá věcně ověřená faktura je podkladem k provedení požadavku na tranži z národního zdroje (výpočet: 2 600 000 x 0,5), který se předkládá SFDI. Poté jsou ze SFDI zaslány finanční prostředky/dotace na bankovní účet SŽDC. Účtování je shodné u obou variant:

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
20.2.10		221/2000	347/1230-31		1 300 000

Jelikož dodavatel vyžaduje platbu v CZK, je nutné směnit EUR na CZK. Tato směna v celé výši „zálohy“ je provedena se zahájením projektu a splatností první dodavatelské faktury od zhotovitele.

a) směna je zaúčtována pomocí účtu peníze na cestě. Vlivem různých kursů, tj. pevného měsíčního a kursu daného bankou, která transakci uskutečnila, vzniká na účtu 261/9000 kursový rozdíl. Účet 347/5030 stále zůstává v účetnictví v měně EUR:

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
20.2.10	26,07 pevný měsíční	261/*	221/1000	500 000	13 035 000
20.2.10	26,00 banky	221/2000	261/*		13 000 000
20.2.10		563/*	261/*		35 000

b) směna z EUR na CZK je zachycena v účetnictví na účtu 347/9000 a jeho další evidence na účtu 347/5030 je již v měně CZK. Tím jeho zůstatek odpovídá i disponibilním zdrojům na bankovním účtu v CZK. Kursový rozdíl vzniká na účtu 347/9000:

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
Počáteční zůstatek			347/9000	500 000	13 235 000
20.2.10	26,07 pevný měsíční	347/9000	221/1000	500 000	13 035 000
20.2.10	26,00 banky	221/2000	347/5030		13 000 000
20.2.10		347/9000	663/*		200 000

Úhrada dodavateli může být provedena po obdržení tranže z národního zdroje a po směně EUR na CZK. Z tohoto disponibilního zdroje je uhrazen základ DPH a z vlastních zdrojů je uhrazena DPH. Dodavatel obdrží platbu ve dvou částkách a ze dvou různých bankovních účtů. Účtování je shodné pro způsob a) i b):

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
1.3.10		321/*	221/2000		2 600 000
1.3.10		321/*	221/3000		520 000

Po provedení platby faktury zhotoviteli je zároveň zaúčtováno snížení hodnoty majetku pořizovaného z dotace. Toto snížení je provedeno dle procentního podílu zdroje národního a evropského, tj. 50 % a 50 %. Jelikož investice je tímto odúčtována z rozvahy, musí být ve stejném okamžiku zaúčtována do podrozvahové evidence, ve které je dále evidována.

a) Z důvodu rozdílné měny musí být snížení hodnoty majetku zaúčtováno dvěma účetními operacemi pomocí účtu 325/2900. Snížení hodnoty majetku z účtu 042/* je provedeno v CZK a odúčtování z účtu 347/5030 musí být v měně EUR. Výpočet je následující:

$$1\ 300\ 000/25,93 = 50\ 134,978$$

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
Počáteční zůstatek			347/5030	500 000	13 235 000
Počáteční zůstatek			347/1230-31		1 300 000
1.3.10		347/1230-31	042/*		1 300 000
1.3.10	25,93 pevný měsíční	347/5030	325/2900	50 134,98	1 300 000
1.3.10		325/2900	042/*		1 300 000
1.3.10		768/4201	768/9000		2 600 000

b) Účtování je jednodušší, jelikož zůstatek v EUR již není vykazován. Čerpání dotace a zároveň snížení hodnoty majetku je zaúčtováno jedním účetním zápisem:

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
Počát. zůstatek			347/5030		13 000 000
Počát. zůstatek			347/1230-31		1 300 000

1.3.10		347/1230-31	042/*		1 300 000
1.3.10		347/5030	042/*		1 300 000
1.3.10		768/4201	768/9000		2 600 000

Investice je pořizována několik let, a tak pokud je k 31.12. zůstatek v EUR na účtu 347/5030, je dle jednotlivých položek strany MD a Dal u způsobu a) opět proveden přepočítání dle aktuálního kursu ČNB. U uvedeného příkladu jsou k 31.12. 2010 výpočty a účtování:

a) Přecenění otevřené položky, tj. zůstatku strany Dal 347/5030:

$$25,06 \times 500\,000 = 12\,530\,000$$

$$13\,235\,000 - 12\,530\,000 = 705\,000$$

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
31.12.10	25,06 dle ČNB	347/5030	663/*		705 000

Přecenění otevřené položky, tj. zůstatku strany MD 347/5030:

$$25,06 \times 50\,134,98 = 1\,256\,382,60$$

$$1\,300\,000 - 1\,256\,382,60 = 43\,617,40$$

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
31.12.10	25,06 dle ČNB	563/*	347/5030		43 617,40

Po realizaci cca 70 % výdajů na projekt hrazený ze zdrojů EU i ČR uhradí EU další podporu ve výši 0 – 20 % ze schváleného příspěvku na celkové způsobilé výdaje projektu. Jedná se o tzv. režim refundace. Mezi uvolněním financí z fondu EU a potřebou zdrojů vzniká časový nesoulad. Do doby, než jsou poskytnuty prostředky z EU, je financování poskytnuto v CZK ze SFDI. Jedná se o tzv. předfinancování. SŽDC po připsání EUR z fondů EU na bankovní účet musí SFDI neprodleně zajistit vrácení těchto finančních prostředků. Očekávané finanční prostředky z EU představují nejistotu. Nejistota může vzniknout ze dvou důvodů:

- z fondů EU je uvolněna nižší částka, než byla očekávána,
- vlivem změny kursů je částka v CZK jiná.

Tato nejistota a překlenutí doby očekávání je v účetnictví SŽDC řešena účtem 388 - dohadný účet aktivní. Pro tento účel jsou k účtu 388 založeny analytické účty dle Fondů EU.

Po ukončení projektu a schválení závěrečné zprávy, kterou zpracovává SŽDC a zasílá agentuře TEN-T /DG MOVE cestou MD uhradí EU doplatek v EUR ve zbývající výši 30 – 50 % ze schváleného příspěvku – režim refundace.

V souvislosti s financováním v režimu refundace se nabízí otázka, kdy vlastně účtovat o snižování ceny pořizovaného majetku. Připadají okamžiky dva:

- okamžik poskytnutí předfinancování formou národního zdroje,
- okamžik poskytnutí evropského zdroje z EU.

Důsledkem českých předpisů o účtování pořizovaného majetku z investičních dotací, který není evidován v rozvaze, bylo přistoupeno k okamžiku poskytnutí předfinancování z národního zdroje.

Následující účtování po realizaci 70 % výdajů je závislé na fakturách od zhotovitelů, na jejichž základě žádá SŽDC o tranže finančních prostředků z národních zdrojů a z „předfinancování“. Účtování faktur je u obou způsobů shodné:

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
15.1.11		042/* 343/*	321/*		20 000 000 4 000 000

Po přijetí finančních prostředků, které musí být zaúčtováno odděleně dle zdrojů, následuje úhrada faktury zhotoviteli. Účtování je u obou způsobů rovněž shodné:

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
20.1.11		221/2000	347/1230-31		10 000 000
20.1.11		221/2000	347/5230		10 000 000
31.1.11		321/*	221/2000 221/3000		20 000 000 4 000 000

Po provedení platby faktury zhotoviteli je zároveň zaúčtováno snížení hodnoty majetku pořizovaného z dotace. Toto snížení je provedeno dle procentního podílu zdroje národního a evropského, tj. pomocí dohadného účtu aktivního. Ve stejném okamžiku je investice

pořízená z dotace zaúčtována do podrozvahové evidence. Účtování je zatím u obou způsobů stejné:

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
31.1.11		347/1230-31	042/*		10 000 000
31.1.11		388/3030	042/*		10 000 000
31.1.11		786/4201	786/9000		20 000 000

Po přijetí finančních prostředků z EU v EUR, které byly předfinancovány ze SFDI v CZK, musí být zajištěno jejich vrácení SFDI v CZK. Zároveň musí být provedeno odúčtování dohadné položky aktivní a předfinancování vůči SFDI:

a) Vlivem různých kursů, tj. pevného měsíčního kursu a kursu daného bankou, která uskutečňuje směnu z EUR na CZK, vzniká na účtu 261/9000 kursový rozdíl. Z důvodu rozdílné měny musí být snížení hodnoty majetku zaúčtováno dvěma účetními operacemi pomocí účtu 325/2900, kde vzniká opět kursový rozdíl. Zároveň vzniká kursový rozdíl i na účtu 347/5030 použitím pevných měsíčních kursů různých období. Účet 347 stále zůstává v účetnictví v měně EUR

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
28.2.11	24,11 pevný měsíční	221/1000	347/5030	377 000	9 089 470
3.3.11	24,35 pevný měsíční	261/9000	221/1000	377 000	9 179 950
3.3.11	24,21 dle banky	221/2000	261/9000		9 127 170
3.3.11		563/*	261/9000		52 780
4.3.,.11		347/5230	221/2000		9 127 170
4.3.11	24,35 pevný měsíční	347/5030	325/2900	377 000	9 179 950
4.3.11		325/2900	388/3030		9 127 170
4.3.11		563/*	347/5030		90 480
4.3.11		325/2900	663/*		52 780

Částka, která je skutečně uhrazena SFDI není vlivem kursových rozdílů shodná s částkou, kterou SFDI dluží z předfinancování, tj. účet 347/5230. I částka na dohadném účtu

aktivním, tj. 388/3030 ze stejných důvodů, není při odúčtování nikdy shodná s předpisem. Ale oba tyto účty musí vykazovat zůstatky ve shodných částkách:

347/5230		388/3030	
9 127 170	10 000 000	10 000 000	9 127 170
	KZ 872 830	KZ 872 830	

Po ukončení čerpání je na SFDI odeslán dopis s celkovou rekapitulací a zároveň případnou žádostí o odsouhlasení snížení závazku z předfinancování a nebo v opačném případě informací o přeplatku. Pokud by vznikl, musí být uhrazen SFDI. Vše je ovlivněno pohybem kursu EUR vůči CZK. Na základě písemného souhlasu SFDI, mohou být na SŽDC zaúčtovány tyto účetní operace, které vyjadřují odúčtování dohadné položky aktivní s předfinancovanou částkou. V případě nedoplatku k finančnímu toku nedochází.

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
30.4.11		347/5230	388/3030		872 830

b) Použitím rozdílných pevných kursů při účtování v různých měsících vzniká na účtu 347/9000 kursový rozdíl. Použitím jednotné měny CZK na účtu 347/5030 i na 388/3030 je účtování provedeno jedním účetním zápisem i shodnými částkami.

Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
28.2.11	24,11 pevný měsíční	221/1000	347/9000	377 000	9 089 470
3.3.11	24,35 pevný měsíční	347/9000	221/1000	377 000	9 179 950
3.3.11	24,21 dle banky	221/2000	347/5030		9 127 170
3.3.11		563/*	347/9000		90 480
4.3.,11		347/5230	221/2000		9 127 170
4.3.11		347/5030	388/3030		9 127 170

Částka, která je skutečně uhrazena SFDI, není opět vlivem kursových rozdílů shodná s částkou, kterou SFDI dluží (347/5230). I dohadná položka aktivní (388/3030) ze stejných důvodů není při odúčtování nikdy shodná s předpisem. Ale oba tyto účty musí vykazovat shodné výše zůstatku. Další postup a odúčtování rozdílu ve výši 872 830 CZK je shodné s variantou a).

Neprodleně po ukončení pořizování investiční akce je zaúčtováno uvedení DLM do užívání v podrozvahové evidenci na základě protokolu o předání stavby do užívání:

MD	D
768/2101	768/4201

Během pořizování projektů či po jejich dokončení často dochází ke změně poměru financování, která musí být promítnuta na rozvahových účtech. Většinou se změna zdrojů projeví v přijetí vyšší dotace z EU. Navýšenou částku musí SŽDC vrátit na bankovní účet SFDI. Následnou změnu zdrojů financování je nutné do účetnictví promítnout u varianty b) tímto způsobem:

Účetní případ	MD	D
Příjem dotace EU na bankovní účet v EUR	221/1000	347/9000
Převod dotace EU z EUR na CZK	347/9000	221/1000
Příjem dotace na bankovní účet v CZK	221/2000	347/5030
Vratka na SFDI v CZK ve výši přijaté dotace EU	347/1230	221/2000
Následná změna zdroje financování o částku navýšené dotace z EU	347/5030	347/1230

Analýza účtování obou variant:

U varianty a): Platba/dotace je obdržena v EUR a příjem v její skutečné výši je zaúčtován v EUR na účet 347/5030. V souladu se Zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví jsou účetní jednotky povinny vést účetnictví v peněžních jednotkách české měny a dále v případě pohledávek a závazků, pokud jsou vyjádřeny v cizí měně, jsou povinny použít současně i cizí měnu. Účet 347 je svým charakterem závazek. V okamžiku přijetí dotace je tento závazek evidován v EUR a pevným měsíčním kursem, který SŽDC používá, přepočítán i na CZK. Jelikož zhotovitelé vyžadují úhrady v CZK, je pro potřeby těchto úhrad provedena směna z EUR na CZK. Tato směna probíhá pomocí účtu peníze na cestě, kde vznikne kursový rozdíl a to vlivem odlišného kursu, kterým banka odkoupí EUR a na bankovní účet poukáže již CZK. Ve skutečnosti již EUR není k dispozici, ale dotace je stále evidována v této měně na účtu 347/5030. Aby mohlo být zaúčtováno snížení hodnoty pořizovaného majetku, které je účtováno v CZK i v EUR musí být vloženy další účetní operace prostřednictvím účtu 325/2900. Vlivem dlouhodobého pořizování a vlivem pohybu kursu měny EUR a CZK, vznikají neustále na tomto účtu kursové rozdíly.

K rozvahovému dni dochází k přeceňování jednotlivých položek účtu 347/5030. Tím dochází ke zvyšování jeho obrátů a účet se stává nepřehledným. Měl by vykazovat na straně Dal všechny přijaté dotace a na straně MD veškeré užití dotace, tj. snížení pořízeného majetku o dotaci. Ani skutečné disponibilní finance neodpovídají zůstatku tohoto účtu. Účetnictví má podávat věrný a poctivý obraz a u tohoto způsobu není zůstatek na účtu 347 – dotace věrným obrazem. Určitým řešením těchto problémů, které vznikají z důvodů rozdílných kursů EUR vůči CZK, by mohlo být stanovení jednoho pevného kursu po celou dobu pořizování. Pokud by byl stanoven např. dle Evropské národní banky, nevypovídal by o skutečných disponibilních zdrojích v CZK.

U varianty b): Uvedené nevýhody vedou k řešení podle varianty b). Změna spočívá v založení analytických účtů pro měnu EUR a CZK. Počáteční příjem platby je zachycen na analytickém účtu pro přijaté dotace v cizí měně 347/9000 – dotace přijaté v cizí měně. V momentě směny je účet dotace v EUR odúčtován a další účtování již probíhá dle disponibilních zdrojů, kterým je CZK. Tento způsob je lépe vypovídající. Skutečný příjem dotace v EUR je vždy přehledně zjistitelný ze strany Dal účtu 347/9000 i v současném okamžiku aktuálním přepočtem v měně CZK. O skutečných disponibilních zdrojích v CZK, které EU poskytla, vypovídá strana MD účtu. O dalším čerpání této dotace formou snižování pořizovací ceny majetku je účtováno na straně MD účtu 347/5030. Obraty vypovídají o **skutečné** výši v CZK. Účtování kursových rozdílů ovlivňuje po celou dobu financování hospodářský výsledek. Pro názornost uvádím u obou variant přehled o účtování na těchto výsledkových účtech:

a)

563/*		663/*	
31.12.10	5 000	31.12.10	705 000
20.2.10	35 000	4.3.11	52 780
31.12.10	43 617,40		
3.3.11	52 780		
4.3.11	90 480		
KZ	226 877,40	KZ	757 780
$HV = 757\ 780 - 226\ 877,40 = \mathbf{530\ 902,60}$			

b)

563/*		663/*	
31.12.10	5 000		20.2.10 200 000
3.3.11	90 480		
KZ	95 480		KZ 200 000

$$HV = 200\ 000 - 95\ 480 = \mathbf{104\ 520}$$

Obraty na účtech u obou variant jsou pouze názorné a jsou uvedeny tak, jak vyplývají z modelového zjednodušeného příkladu. Každé další účtování v cizí měně ovlivní obrat na účtech kursových rozdílů a tím dochází k většímu počtu účetních operací a navyšování obrátů výsledkových účtů u varianty a). Velkým množstvím operací a neustálým oceňováním se stává celé čerpání nepřehledné. Mizí i vypovídající charakter obrátů na účtu 347/5030, jelikož disponibilní zdroje jsou ve skutečnosti úplně odlišné.

Obrat na výsledkových účtech kursových rozdílů u varianty b) je již konečný.

Při konečném finančním vyúčtování celého projektu je podkladem čerpání finančních prostředků v CZK.

5.6.2 Účtování paušální podpory

Po ukončení projektu a schválení závěrečné zprávy, kterou zpracovává SŽDC a zasílá agentuře TEN-T /DG MOVE cestou MD, uhradí EU doplatek v EUR ve zbývající výši 30 – 50 % ze schváleného příspěvku – režim refundace.

U některých projektů rozhodne EU i o finanční podpoře na krytí nepřímých způsobilých nákladů. Podporu stanoví individuálně maximální procentuální částkou z celkových přímých způsobilých a uznatelných nákladů. Jedná se o náklady na mzdu ekonomických zaměstnanců, správců sítě, vedení organizace, na odpisy či nájemné budov a náklady související s provozem budov, administrativní náklady a všeobecné vybavení. Pokud jsou nepřímé způsobilé náklady hrazeny paušálně, nemusejí být doloženy účetními doklady. Finančně jsou tyto nepřímé náklady pokryty po celkovém vyúčtování a jsou součástí konečného doplatku EU. Tyto náklady patří do pořizovací ceny dlouhodobého majetku. Pro průkaznost záznamu v účetnictví je zpracován podklad se skutečným vyčíslením těchto nákladů, na jehož základě je zaúčtováno:

a)

	Účetní případ	MD	D
1.	Příjem dotace EU na bankovní účet v EUR	221/1000	347/5030
2.	Převod finančních prostředků z EUR na CZK	261/9000	221/1000
3.	Příjem finančních prostředků na účet v CZK	221/2000	261/9000
4.	Aktivace nepřímých způsobilých nákladů	042/*	624/*
5.	Čerpání dotace v EUR	347/5030	325/2900
6.	Snížení pořizovací ceny DLM o dotaci v CZK	325/2900	042/*
7.	Zaučtování DLM do podrozvahové evidence	768/*	768/9000

b)

	Účetní případ	MD	D
1.	Příjem dotace EU na bankovní účet v EUR	221/1000	347/9000
2.	Převod finančních prostředků z EUR na CZK	347/9000	221/1000
3.	Příjem finančních prostředků na účet v CZK	221/2000	347/5030
4.	Aktivace nepřímých způsobilých nákladů	042/*	624/*
5.	Snížení pořizovací hodnoty DLM o dotaci	347/5030	042/*
6.	Zaučtování DLM do podrozvahové evidence	768/*	768/9000

Účtování dle varianty b) je opět jednodušší, nemusí být použit pro snížení pořizovací ceny DLM pomocný účet 325/2900.

5.6.3 Účtování Fondu soudržnosti

Investiční akce financované Fondem soudržnosti (dále též FS) byly započaty v letech 2004 – 2006. Z realizovaných projektů není ještě dokončen pilotní projekt ETCS v úseku Poříčany – Kolín. ETCS je systém jednotného evropského vlakového zabezpečovacího zařízení v rámci EU. Tuto investiční akci zajišťují zahraniční zhotovitelé. Jejich faktury jsou vystaveny v EUR, i úhrady požadují v této měně. Původně byla dotace z EU poskytována přímo v EUR na bankovní účet SŽDC. Od roku 2008 financování z EU probíhá prostřednictvím Ministerstva dopravy, v CZK formou tzv. limitek. Prostřednictvím limitky jsou čerpány finanční prostředky ze státního rozpočtu v daném období a to ve výši schválených žádostí, které byly již předfinancovány SFDI.

Mezi uvolněním financí z MD a potřebou zdrojů vzniká časový nesoulad. Do doby, než jsou poskytnuty limitky, je financování zajištěno v CZK ze SFDI formou národního podílu a předfinancování. Při nárokování finančních prostředků se při výpočtu používá mírně nadhodnocený kurs CZK vůči EUR, aby zaslané finanční prostředky byly na úhradu faktur dostačující. Po připsání finančních zdrojů z EU prostřednictvím limitek MD je nutné zajistit vrácení předfinancovaných prostředků na SFDI. Jedná se o tzv. režim refundace. K zaúčtování FS jsou založeny u ŠZDC tyto účty:

347/1250 – investiční dotace národní podíl SFDI spolufinancování FS – způsobilé v.

347/1251 – investiční dotace národní podíl SFDI spolufinancování FS – nezpůsobilé v.

347/5050 – investiční dotace z EU na výstavbu FS

347/5250 – vratná dotace ze SFDI – FS

388/3050 – dotace vratné FS

378/3470 – Pohledávky ve vazbě k EU a SR

221/1000 – bankovní účet v EUR

221/2000 – bankovní účet pro dotace v CZK

221/3000 – bankovní účet vlastní zdroje v CZK

221/4000 – bankovní účet – limitka v CZK

768/4201 – pořízení DLHM z investičních dotací

768/9000 – DLM pořízený z prostředků investiční dotace – snižující pořizovací cenu DLM

V účetnictví vznikají např. tyto účetní případy:

1. Faktura od zhotovitele v EUR 600,-- (splatnost je 15. 3. 2010). V CZK je základ DPH zaúčtován pevným kursem, DPH dle daňového dokladu.
2. Bankovní výpis - příjem dotace od SFDI v CZK (50 % národní podíl a 50 % předfinancování)
3. Směna CZK na EUR ve výši, která je ekvivalentní k základu DPH na faktuře. (Nákup EUR dle kursu banky).
4. Příjem EUR ve výši základu DPH na bankovní účet (Kurs je pevný měsíční).

5. Směna CZK na EUR ve výši, která je ekvivalentní k DPH na faktuře (Nákup EUR dle kursu banky).
6. Příjem EUR ve výši DPH na bankovní účet (Kurs je pevný měsíční)
7. Zaúčtování kursového rozdílu k 261/9000 vlivem rozdílného kursu pevného měsíčního a bankou ke směně základu DPH.
8. Zaúčtování kursového rozdílu k 261/9000 vlivem rozdílného kursu pevného měsíčního a bankou ke směně ve výši DPH.
9. Bankovní výpis - úhrada základu DPH a DPH zhotoviteli v EUR (Kurs je pevný měsíční).
10. Zaúčtování kursového rozdílu u dodavatelské faktury.
11. Snížení pořizovací ceny o použitou dotaci v CZK ve výši 50 % národního podílu a 50 % předfinancování (dle zaúčtované částky na 042/* u faktury).
12. Zaúčtování pořizovaného DLM do podrozvahové evidence
13. Vratka dotace na SFDI v CZK ve výši rozdílu přijatých prostředků a skutečně vynaložených (národní podíl a předfinancování). $(7\ 000 + 7\ 000 - 13\ 100) \times 0,5$.

	Datum	Kurs	MD	D	Částka v EUR	Částka v CZK
1.	31.1.10	26,30 pevný měsíční	042/*	321/*	500	13 150
		26,50 dle faktury	343/*	321/*	100	2 650
2.	25.2.10		221/2000	347/1250		7 000
			221/2000	347/5250		7 000
3.	28.2.10		261/9000	221/2000		13 100
4.	28.2.10	26,07 pevný měsíční	221/1000	261/9000	500	13 035
5.	28.2.10		261/9000	221/3000		2 620
6.	28.2.10	26,07 pevný měsíční	221/1000	261/9000	100	2 607
7.	28.2.10		563/*	261/9000		65
8.	28.2.10		563/*	261/9000		13
9.	15.3.10	25,93 pevný měsíční	321/*	221/1000	600	15 558

10.	15.3.10		321/*	663/*		242
11.	15.3.10		347/1250	042/*		6 575
			388/3050	042/*		6 575
12.	15.3.10		768/4201	768/9000		13 150
13.	20.3.10		347/1250	221/2000		450
			347/5250	221/2000		450

Faktury v EUR jsou podkladem pro nárok na úhradu evropského podílu, který hradí MD. Čerpání formou limitek probíhá v CZK. Kurs pro přepočet EUR na CZK určuje Evropská komise. Příjem disponibilních prostředků v CZK na SŽDC není ve shodné výši, které jsou očekávány na dohadném účtu 388/3050. Tyto prostředky jsou následně poukázány na bankovní účet SFDI, ze kterého proběhlo předfinancování.

	Účetní případ	MD	D	Částka v CZK
14.	Zaúčtování bankovního výpisu - limitka	378/3470	221/4000	6 000
15.	Příjem dotace EU v CZK	221/2000	347/5050	6 000
16.	Vratka předfinancovaných zdrojů SFDI	347/5250	221/2000	6 000
17.	Zaúčtování limitky k 31.12	221/4000	378/3470	6 000
18.	Odúčtování dohadného účtu	347/5050	388/3050	6 000

Po zaúčtování všech účetních operací zůstávají konečné zůstatky na účtech 347/1250, 347/5250 a 388/3050:

347/1250			
11.	6 575	2.	7 000
13.	450		
KZ	25		

Vyjadřuje rozdíl mezi poskytnutou dotací z národního podílu a zaúčtováním snížení pořizovací ceny DLM ve výši fakturované částky v EUR přepočtené na CZK. Jedná se o kursový rozdíl. Tím je dodržen § 47 Vyhlášky č. 500/2002 Sb., kde je stanoveno, že součástí pořizovací ceny DLM nejsou **kursově rozdíly**.

347/5250			
13.	450	2.	7 000
16.	6 000		
		KZ	550

Vyjadřuje rozdíl mezi předfinancováním a skutečně poskytnou dotací z EU prostřednictvím MD, která byla nárokována v EUR. Jedná se o **kursový rozdíl**.

		388/3050	
11.	6 575	18.	6 000
KZ	575		

Vyjadřuje rozdíl mezi zaúčtováním snížení pořizovací ceny v CZK ve výši předfinancování a odúčtováním pohledávky ve výši skutečně poskytnuté dotace z EU prostřednictvím MD, která byla nárokována v EUR. Jedná se o **kursový rozdíl**.

Pro vyrovnání těchto jednotlivých účtů zbývá zaúčtovat vzniklé kursově rozdíly:

	Účetní případ	MD	D	Částka v CZK
19..	Zaúčtování kursového rozdílu	563/*	347/1250	25
		347/5250	663/*	550
		563/*	388/3050	575

5.6.4 Účtování Operačního programu Doprava

SŽDC má možnost čerpat v letech 2007 – 2015 finanční prostředky z fondů EU prostřednictvím Operačního programu Doprava, a to u staveb, které budou zahájeny do r. 2013.

Pro SŽDC patří v současnosti OPD k největším zdrojům financování. U OPD není SŽDC přímým příjemcem evropských zdrojů. Financování evropského i národního zdroje je zajišťováno prostřednictvím SFDI v měně CZK.

Na základě věcně ověřených došlých faktur od dodavatelů je vystaven požadavek na tranži prostředků (dotace) ze SFDI. SFDI poukazuje na bankovní účet SŽDC veškeré finanční prostředky, tj. národní i evropský podíl. Dále vyžaduje po SŽDC v okamžiku obdržení těchto financí důslednou evidenci jednotlivých zdrojů. Jedná se např. o zdroj národní, evropský nebo úvěr Evropské investiční banky. Dále musí být průkazná evidence způsobilých a nezpůsobilých výdajů. Spolufinancování EU se vztahuje pouze na způsobilé výdaje. Nezpůsobilé výdaje jsou výdaje, které musí být hrazeny ze zdrojů národních. Nezpůsobilými výdaji pro EU jsou např. DPH, výkupy pozemků, kursově ztráty, rezervy. K zaúčtování OPD jsou v účtovém rozvrhu SŽDC založeny tyto účty:

347/1260 investiční dotace národní podíl SFDI spolufinancování OPD – způsobilé v.

347/1261 investiční dotace národní podíl SFDI – spolufinancování OPD – nezpůsobilé v.

347/1262 investiční dotace evropský podíl spolufinancování OPD

347/1263 investiční dotace OPD – zdroj EIB úvěr – způsobilé v.

347/1264 investiční dotace OPD – zdroj EIB – nezpůsobilé v.

221/2000 – bankovní účet pro dotace v CZK

221/3000 – bankovní účet vlastní zdroje v CZK

768/4201 – pořízení DLHM z investičních dotací

768/9000 – DLM pořízený z prostředků investiční dotace – snižující pořizovací cenu DLM

Účtování pořizovaného investičního majetku spolufinancovaného z OPD v měně CZK:

Účetní případ	MD	D
BV – přijatá dotace ze SFDI na OPD dle zdrojů	221/2000	347/1260-64
Faktura od zhotovitele	042/* 343/*	321/*
BV – úhrada zhotoviteli ve výši základu DPH	321/*	221/2000
BV – úhrada zhotoviteli ve výši DPH	321/*	221/3000
Snížení pořizovací hodnoty DLM o dotaci	347/1260-64	042/*
Zaučtování DLM do podrozvahové evidence	768/4201	768/9000

Změna zdrojů financování může dodatečně nastat po novém schválení Schvalovacího protokolu a Rámcové smlouvy. Informaci o této změně zasílá SFDI oznamovacím dopisem jako ex-post platbu a na základě tohoto dopisu je účtováno o snížení národního zdroje, které je pokryto zdrojem evropským a EIB. Změna neproběhne finančně, ale pouze účetně:

Účetní případ	MD	D
Přeúčtování zdroje financování ex-post	347/1260	347/1262 347/1263
Odúčtování změny zdrojů - vyrovnání	347/1262 347/1263	347/1260

5.6.5 Krácení dotací o vyzískaný materiál

Vyzískaný materiál v SŽDC je materiál, který je vyjmutý z konstrukce železniční dopravní cesty při provádění investičních akcí. Pokud je vhodný pro vrácení zpět do železniční dopravní cesty, je dále použit na její opravy a nebo v rámci pořizování nové investiční výstavby. Pokud již není vhodný pro další využití, je určen ke šrotaci. Vyzískaný materiál je oceněn a fyzicky i účetně předán na sklad. Dále je s ním nakládáno jako s materiálem na skladě.

Pokud je nově pořizovaná investiční akce spolufinancována ze zdrojů EU, pak tento oceněný vyzískaný materiál snižuje způsobilé výdaje pro výpočet podílu EU. Krácení a zároveň sledování vyžaduje Evropský účetní dvůr. Prvotně jsou dotace z EU nárokovány v plné výši a při konečném vyúčtování stavby je dotace ponížena. Chybějící finanční prostředky jsou použity z vlastních zdrojů. Účetně je krácení dotace řešeno ke konci čerpání dotace:

Účetní případ	MD	D	Částka v CZK
Faktura od zhotovitele	042/* 343/*	321/*	10 000 2 000
Přijatá úhrada dotace, která je ponížena o 3 000 CZK, tj. výše oceněného vyzískaného materiálu	221/2000	347/*	7 000
Úhrada zhotoviteli z dotace	321/*	221/2000	7 000
Úhrada zhotoviteli z vlastních zdrojů		221/3000	5 000
Snížení pořizovací ceny o dotaci, která je ponížena o výši vyzískan. materiálu	347/*	042/*	7 000
Zaučtování podrozvahové evidence v pořizení	768/4201	768/9000	7 000

Konečná aktivace DLM do užívání je zaučtována do podrozvahové evidence ve výši použitých dotačních prostředků a do rozvahy ve výši pořizení DLM z vlastních zdrojů, tj. ve výši ocenění vyzískaného materiálu:

Účetní případ	MD	D	Částka v CZK
Aktivace DLM do rozvahy	021/*	042/*	3 000
Aktivace DLM do podrozvahové evidence	768/2101	768/4201	7 000

5.6.6 Účtování investorsko – inženýrské činnosti (IČ)

V rámci zajišťování investiční výstavby v SŽDC jsou i některé činnosti zajišťovány vlastními zaměstnanci. Do pořizovací ceny majetku nabytého vlastní činností patří i náklady s jeho pořizením související. Dle § 25 odst. 1b) Zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů jsou oceněny vlastními náklady. Dle § 25 odstavce 4d) stejného zákona se vlastními náklady u hmotného majetku rozumí přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost a nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti v souladu s účetními metodami. Přímými náklady jsou mzdy a ostatní osobní náklady, včetně cestovného u zaměstnanců, kteří mají v rámci své pracovní náplně

specifikovány odpovědnost za konkrétní stavbu, a další provozní náklady přímo související se stavbou. Pro zaúčtování je v SŽDC vystaven interní doklad:

Účetní případ	MD	D	Částka v CZK
Účtování IIC	042/*	624/*	10 000
Příjem dotace ze SFDI na IIC	221/2000	347/*	10 000
Snížení pořizovací ceny o dotaci	347/*	042/*	10 000
Zaúčtování DLM do podrozvahové evidence	768/4201	768/9000	10 000

5.6.7 Opravné daňové doklady

Opravný daňový doklad (dříve dobropis) je doklad, který plátce (dodavatel) používá k opravě základu daně. Přijatý opravný daňový doklad od zhotovitele, kterému původní faktura byla hrazena z dotace včetně jeho úhrady, je zaúčtován standardním způsobem. Může být i započten s jinou stávající fakturou:

Účetní případ	MD	D	Částka v CZK
Opravný daňový doklad od zhotovitele	321/*	042/*	5 000
		343/*	1 000
Faktura od stejného zhotovitele	042/* 343/*	321/*	8 000
			1 600
Úhrada zhotoviteli- zápočet s opravným daňovým dokladem a fakturou	321/*	221/2000	3 600

K vypořádání dotace může dojít dvěma způsoby:

a) Částka ve výši opravného daňového dokladu musí být vrácena poskytovateli dotace. Jelikož bez dotací by SŽDC nemohla realizovat investiční výstavbu, jsou tyto finanční podpory v neustálém běhu. Z tohoto důvodu je dobropis součástí další žádosti o dotaci a celková částka je o výši opravného daňového dokladu snížena. Účtování s kompenzací na základě žádosti probíhá následovně:

Účetní případ	MD	D	Částka v CZK
Přijatá dotace, která je ponížena o opravný daňový doklad	221/2000	347/*	3 000
Navýšení pořizovací ceny DLM v rozvaze o opravný daňový doklad	042/*	347/*	5 000

Snížení DLM v pořízení v podrozvahové evidenci – opravný daňový doklad	768/9000	768/4201	5 000
Snížení pořizovací ceny DLM o dotaci dle faktury	347/*	042/*	8 000
Zaučtování DLM v pořízení do podrozvahové evidenci – faktura	768/4201	768/9000	8 000

Strana Dal účtu 347 má vykazovat veškeré příjmy dotací a strana MD jejich čerpání. Pokud jsou žádosti o dotaci kompenzovány s platbami, dochází ke zkreslení obrátů tohoto účtu. Pro názornost:

347/*

8 000	3 000
	5 000
8 000	8 000

b) Pokud je nutné dotaci vrátit finančním způsobem, jelikož v podmínkách o dotaci není varianta kompenzace přípustná, je účtováno:

Účetní případ	MD	D	Částka v CZK
Vrácení dotace ve výši opravného daňového dokladu jejímu poskytovateli	347/*	221/*	5 000
Navýšení pořizovací ceny DLM v rozvaze o opravný daňový doklad	042/*	347/*	5 000
Snížení DLM v pořízení v podrozvahové evidenci – opravný daňový doklad	768/9000	768/4201	5 000

Obraty na účtu 347, pokud připustíme i stejnou přijatou fakturu jako u varianty a), budou následující:

347/*

5 000	8 000
8 000	5 000
13 000	13 000

6 Závěr

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace je velkým spotřebitelem stavebních prací a z těchto důvodů hraje i podstatnou úlohu v rozvoji ekonomiky a zaměstnanosti. Zajištění modernizace a provozuschopnosti železniční dopravní cesty je kriticky závislé na dotacích z národních a evropských zdrojů.

V práci byly analyzovány různě dostupné dotace, které jsou čerpány dlouhodobě a vedou k různým variantám účtování:

- dotace je poskytována v CZK a úhrady faktur jsou ve shodné měně (OPD)
- dotace je poskytována v EUR a úhrady faktur probíhají v CZK (TEN-T)
- dotace je poskytována v CZK a úhrady faktur probíhají v EUR (FS)

U rozdílných měn nastávají v účetnictví komplikace. Způsob účtování dotace poskytnuté v měně EUR a její následné čerpání v téže měně přepočtené pevnými aktuálními kursy na CZK byl na SŽDC používán do 31.12. 2010. Tento způsob nevypovídal o skutečně disponibilních finančních prostředcích, které ve skutečnosti byly směněny na CZK. Účet 347/* vedený v EUR byl nevypovídající vlivem pohybu kursu měn. Od 1.1. 2011 byl na SŽDC zvolen nový přístup k účtování, který prvotně zachycuje příjem dotace v EUR na nově založeném analytickém účtu. V momentě směny EUR na CZK je již další evidence vedena v české měně. Řešením dvou analytických účtů 347 je zajištěna shoda s disponibilními financemi v CZK, a tím i lepší vypovídající schopnost účtu 347. Z těchto důvodů se přikláním k této nové variantě.

Další problematikou je časový a finanční nesoulad s potřebou odsouhlasených zdrojů a skutečným příjmem evropského podílu dotace. Časový nesoulad je řešen předfinancováním ze SFDI a finanční dohadným účtem aktivním. Přístup byl zvolen z důvodu nejistoty výše finanční částky vlivem použití kursů při přepočtu měny nikoliv nerealizováním finančního přidělu. Z uvedeného vyplývá, že nejvhodnější způsob u náročných investičních akcí, je poskytování dotací z Evropské unie prostřednictvím státního rozpočtu v CZK. Tímto způsobem jsou realizovány akce z programu OPD.

V praktické části práce jsou dále popsány postupy účtování při následném přerozdělení zdrojů financování, které proběhne ex post. Tato změna již neprobíhá finančně ale pouze účetně na základě interních dokladů a podkladů SFDI.

EU poskytuje i finanční podporu na nepřímé způsobilé výdaje. Jedná se paušální podporu, která ve výši poskytnutí je aktivací alokována do pořizovací ceny majetku. Na tento způsob účtování navazuje i investorsko inženýrská činnost, která aktivací rovněž zvyšuje pořizovací cenu.

V práci je navržen i postup účtování vyzískaného materiálu, který je vyjmutý z železniční dopravní cesty při zahájení nových investičních akcí. Tento materiál snižuje způsobilé výdaje projektu a poskytnutá dotace je ve výši jeho ocenění krácena.

Dále jsou popsány dopady při různých formách vrácení částek poskytovateli dotace ve výši přijatých opravných daňových dokladů (do 31. 12. 2010 dobropisů), kdy původní faktury byly hrazeny z dotace. Z důvodu zjednodušení administrativy jsou jejich úhrady kompenzovány v žádosti o dotaci. Tím ale dochází ke zkreslení obrátů účtu. 347, který by na straně Dal měl vypovídat o výši skutečně poskytnutých dotací. Pokud dojde k fyzickému vrácení je obrát účtu vypovídající.

V mnoha případech musí být i řešeno, zda je důležitější spolehlivost účetních záznamů a nebo informační významnost pro jejich uživatele. Tuto otázku i jednotný přístup k účtování v oblasti dotací je nutné řešit jasnými pravidly v účetních interních předpisech.

7 Použité zdroje

BŘEZINOVÁ, H., MUNZAR, V. *Účetnictví I*. Praha: Institut Svazu účetních, 2006. 494 s. ISBN 978-80-86716-45-9.

Interní postup SŽDC. *Manuál postupů pro zajištění a použití finančních prostředků z Fondů EU*, 2006

International Accounting Standards Board. *International Financial Reporting Standards (IFRS)*. London: IASC Foundation Publication Department, 2008. ISBN 978-1-905590-54-4.

KRUPOVÁ, L. *IFRS, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. Praha: 1. VOX, 2009. ISBN 978-80-86324-76-0.

Mezinárodní účetní standard IAS 20 *Vykazování státních dotací a zveřejňované státní podpory*. Úřední věstník Evropské unie, 2008, Nařízení komise (ES) č. 1126.

VEBER, Jaromír, SRPOVÁ, Jitka. *Podnikání malé a střední firmy*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 311 s. ISBN 978-80-247-2409-6.

Zdroje z Internetu:

Deloitte Advisory. *Dotace a jejich zobrazení v účetní závěrce*. [online]. květen 2010. Dostupné z www:

http://www.deloitte.com/views/cz_CZ/cz/sluzby/audit/589b9led269d8210VgnVCM100000ba42f00aRCRD.htm#a02>

Národní účetní rada *Interpretace I – 14 Okamžik vykazání nároku na přijetí nebo vrácení dotace*. [on line] duben 2008 Dostupné z www: <http://www.nur.cz/content/view/159/40/>

OPD. [on line]. březen 2011 Dostupné z www: <http://www.opd.cz/cz/Zakladni-informace>

SFDI. [on line]. březen 2011. Dostupné z www: <http://www.sfdi.cz/CZ/>

SŽDC. *Výroční zpráva 2009* [on line] duben 2010. Dostupné z www:

<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/getFile?listina.@slCis=101283923&listina.@rozliseni=pdf&listina.@klic=50fd9701e445e1efab4a74e7e86e4d8a>

Zdroje ze zákonů:

Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů

Přílohy

Příloha č. 1: Dopravní infrastruktura v České republice financovaná z OPD

Příloha č. 2: Základní charakteristika železniční sítě SŽDC

Příloha č. 3: Organizační struktura SŽDC k 31. 12. 2010

Příloha č. 1:

Dopravní infrastruktura v České republice financovaná z OPD

PROJEKTY PŘÍJEMCE SPRÁVA ŽELEZNIČNÍ DOPRAVNÍ CESTY, S.O.

- 1 Rekonstrukce koleje a výhybek v žst. Česká Kubice
- 2 Rekonstrukce koleje č.1 a 2 v km 224,391 - 226,018 trati Havlíčkův Brod - Okrouhlice
- 3 Optimalizace trati Horní Dvořiště st. Hranice - České Budějovice
- 4 GSM - R dokončení I. NZK
- 5 Rekonstrukce žst. Nesovice, 1. část
- 6 Rekonstrukce koleje Nezamyslice - Pivín
- 7 Rekonstrukce koleje Šlapanov - Havlíčkův Brod
- 8 Rekonstrukce koleje č. 2 v km 30,650 - 38,616 tratě Brno - Havlíčkův Brod
- 9 Elektrizace trati včetně PEÚ Letohrad - Lichkov st. hr., 1. stavba Letohrad (mimo) - Lichkov st. hr.
- 10 Optimalizace trati Benešov u Prahy - Strančice
- 11 Modernizace trati Veselí nad Lužnicí - Tábor, 1. část, úsek Doubí u Tábora - Tábor
- 12 Elektrizace trati Zábřeh-Šumperk
- 13 Elektrizace traťového úseku vč. PEÚ Šatov - Znojmo
- 14 GSM-R Břeclav - Píerov - Petrovice u Karviné
- 15 Modernizace západní části Praha hl.n., 2. část nást. I - IV
- 16 Modernizace žst. Kroměříž
- 17 Optimalizace trati Planá u M.L. (mimo) - Cheb (mimo)
- 18 Optimalizace trati st. hr. SR-Mosty u Jablunkova - Bystřice n. Olší
- 19 Rekonstrukce železničního uzlu Břeclav, 1. stavba
- 20 Optimalizace trati Beroun - Zbůroh
- 21 Optimalizace tratě Sfibro - Planá u Mariánských Lázní
- 22 Optimalizace tratě Č. Velence - Veselí nad Lužnicí-1. stavba
- 101 Elektrizace trati Lysá nad Labem - Milovice
- 102 Modernizace tratě Votice - Benešov u Prahy
- 103 Optimalizace trati Bystřice nad Olší - Český Těšín

PROJEKTY PŘÍJEMCE ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC ČR

- 23 Rychlostní silnice R4 křižovatka I/20 - Nová Hospoda
- 24 Silnice I/15 Sedlec, most ev.č. 15-025a
- 25 Silnice I/13 MÚK Třeboušice, 1. etapa - most ev.č. 13-041 přes trať ČD
- 26 Rychlostní silnice R7 MÚK Vysočany
- 27 Silnice I/14 Liberec - Kunratická, 3. etapa
- 28 Silnice I/14 Liberec - Kunratická, 2. etapa
- 29 Silnice I/13 Komořany - Most
- 30 Silnice I/43 Opatov - obchvat
- 31 Silnice I/57 Semetín - Bystřička, 1. stavba
- 32 Silnice I/38 Moravské Budějovice - obchvat
- 33 Silnice I/13 Děčín, most ev.č.13-085, pravoběžná estakáda

- 34 Rychlostní silnice R4 Mírotice - Třebkov
- 35 Silnice I/11 Jablunkov - obchvat
- 36 Silnice I/34 Česká Bělá - obchvat
- 37 Silnice I/28 Dobroměřice - Odolice
- 38 Silnice I/21 Nová Hospoda - Kočov, příložka 1. stavba
- 39 Rychlostní silnice R7 Sulec - obchvat
- 40 Silnice I/16 hr. okr. JC a MB - obchvat Sobotky - Samšina - Ohaňice - kř. Lochoy
- 41 Silnice I/14 Jablonce nad Nisou - Tanvald
- 42 Rychlostní silnice R7 MÚK Bitozeves - MÚK Vysočany
- 43 Silnice I/38 Habry Havlíčkův Brod, obnova živního korytu
- 44 Silnice I/16 Řepov - hranice okresu Jičín
- 45 Silnice I/27 Třemošná - příložka
- 46 Silnice I/11 Hrádek - průtah
- 47 Propojení silnic I/11 a I/56, spojka S1 v Opavě
- 48 Silnice I/11 Český Těšín - obchvat
- 49 Silnice I/38 Jihlava, obchvat - jih
- 50 Silnice I/49 Zlín - Malenovice, II. etapa
- 51 Silnice I/50 Břanov - obchvat
- 52 Silniční okruh kolem Prahy - Stavba 512: dálnice D1 - Vestec
- 53 Silniční okruh kolem Prahy - Stavba 513: Lahovice - Vestec
- 54 Dálnice D8, úsek 805 Lovosice - Řehlovice
- 55 Rychlostní silnice R6 - úsek Jenišov - Kamený Dvůr
- 56 D1, stavba 0135 Kroměříž-Říkovice a R55, stavba 5503 Skalka-Hulín
- 57 Rychlostní silnice R35 Hradec Králové (Sedlice) - Opatovice
- 58 Silnice I/52 Brno - Rajhrad
- 59 Silnice I/38 Nymburk, příložka II. a III. stavba
- 60 Silnice I/38 Kolín, obchvat
- 61 Silnice I/4 Jilovské, protihluková opatření
- 62 Silnice I/26 Plzeň, Nová Hospoda - příložka
- 63 Silnice I/13 Stráž nad Nisou - Krásná Studánka
- 64 Rychlostní silnice R 48 Rychaltice - Frýdek-Místek
- 65 Silnice I/58 Příbor - obchvat
- 66 Silnice I/14 Vamberk - jižní příložka, 3. stavba
- 67 Silnice I/21 Velká Hleďsebe, obchvat
- 68 Dálnice D3 Tábor - Veselí nad Lužnicí
- 69 Silnice I/37 Hrobice - Odrazenice
- 98 Silnice I/37 Březhrad - Opatovice
- 99 R 35 Bílý Kostel - Hrádek nad Nisou
- 100 Silnice I/9 Sosnová MÚK

PROJEKTY PŘÍJEMCE ŘEDITELSTVÍ VODNÍCH CEST ČR

- 70 Vysíláč korekčních signálů DGPS v rámci RIS
- 71 Vltava - Úprava plavební úžiny Chvatěruby
- 72 Rekonstrukce železničního mostu Nymburk

- 73 VD Kostomládky - rekonstrukce zdi plavební komory
- 74 VD Nymburk - rekonstrukce zdi plavební komory
- 75 2. etapa nábežní zdi v přístavu Mělník - povodňová ochrana plavidel
- 76 Kilometráž a značení labecké vodní cesty
- 77 Veřejný přístav Ústí n.L.-Vaňov, modernizace překladištní hrany s povodňovou ochranou plavidel
- 78 Přístav Děčín - Rozbělsy, modernizace přístavní zdi
- 79 Rekonstrukce železničního mostu Kolín
- 80 Dokončení vltavské vodní cesty v úseku České Budějovice - Hluboká nad Vltavou
- 81 VD Lokočovice, modernizace vystrojení plavební komory

OSTATNÍ

- 82 Systém řízení a regulace městského silničního provozu v hl. m. Praze
- 83 Zvýšení bezpečnosti silničního provozu v hl. m. Praze
- 84 Výměna obložky plavidla Labe 4
- 94 Modernizace plavidla TR 31 vedoucí ke zvýšení bezpečnosti vnitrozemské plavby
- 95 Remotortizace plavidla TR 31 - pořízení nízko-emisních pohonných jednotek
- 96 Remotortizace plavidla TR 436 - pořízení nízko-emisních pohonných jednotek
- 97 Modernizace plavidla APOLLO vedoucí ke zvýšení bezpečnosti vnitrozemské plavby
- 104 Rozšíření terminálu kombinované dopravy v přístavu Mělník
- 105 Překladač kontejnerů
- 106 Rozšíření vlečky v areálu Lovochemie, a.s.

- 85 Technické zabezpečení činnosti řídicích orgánů - MD

- 86 Řízení programu OP Doprava
- 87 Publicita a vzdělávání ŘO OPD
- 88 Podpora absorpční kapacity OP Doprava
- 89 Evaluace a příprava programových dokumentů 2014-2021
- 90 Posílení administrativní kapacity a zlepšení technického zájmu Zprostředkujícího subjektu - SFDI
- 91 Zlepšení technického zájmu Zprostředkujícího subjektu - SFDI - 2008
- 92 Technické a administrativní zabezpečení Zprostředkujícího subjektu OPD a vzdělávání - 2009
- 93 Zlepšení technického zájmu Zprostředkujícího subjektu - SFDI - 2009

Příloha č. 2:

Základní charakteristika železniční sítě SŽDC:

Ukazatel	Měrná jednotka	Množství
Délka tratí celkem	km	9 479
Délka elektrizovaných tratí	km	3 153
Délka tratí normálního rozchodu	km	9 456
Délka úzkorozchodných tratí	km	23
Délka jednokolejných tratí	km	7 585
Délka dvou a více kolejných tratí	km	1 894
Stavební délka kolejí celkem	km	15 577
Počet výhybkových jednotek	v. j.	24 946
Počet mostů	ks	6 722
Počet tunelů	ks	156
Celková délka mostů	m	151 276
Celková délka tunelů	m	42 750

Příloha č. 3:

Organizační struktura SŽDC k 31.12.2010

